

СССР

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

13 марта 1940 г.

№ 494/б

г. МОСКВА

Włodzimierz Gąsiewski

130 21
13 144 07
СОВ. СЕКРЕТНО

ЦК ВКП(б)

ТОВАРИЩУ СТАЛИНУ

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Handwritten signatures and notes in blue ink:
Zy...
A.K...
W. K...
A. M...

Г. Каминин-31
Г. Каганович-22

В лагерях для военнопленных НКВД СССР и в тюрьмах
...
... бывших работников польской полиции и разведыва-
...
... членов польских националистических к-р
...
... участников вскрытых к-р организаций, организа-
...
... перебежчиков и др. Все они являются заклятыми вра-
...
... гами советской власти, предполонными ненависти к совет-
...
...
... Военнопленные офицеры и полицейские, находясь в ла-
...
... герах, пытаются продолжать к-р работу, ведут антисовет-
...
... скую агитацию. Каждый из них только и ждет освобождения,
...
... чтобы иметь возможность активно включиться в борьбу про-
...
... тив советской власти.

Органами НКВД в западных областях Украины и Бело-
...
... руссии вскрыт ряд к-р повстанческих организаций. Во всех
...
... этих к-р организациях активную руководящую роль играли
...
... бывшие офицеры бывшей польской армии, бывшие полицейские
...
... и жандармы.

Среди освобожденных перебежчиков и нарушителей гос-

Mielec 2010

*Gimnazjalna lista katyńska w formie gazетки ściennej w I Liceum Ogólnokształcącym im. St. Konarskiego w Mielcu, kwiecień 2010 r. (fot. W. Gąsiewski)
Na zdjęciu u dołu Ściana Katyńska na murze bazyliki mniejszej pw. św. Mateusza w Mielcu. Uroczystości 15 IV 2010 r. (fot. W. Gąsiewski)*

Wykład dr Włodzimierz Gąsiewskiego, nauczyciela I LO i autora Mieleckiej Gimnazjalnej Listy Katyńskiej dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu im. St. Konarskiego w ramach Święta Szkoły. Mielec Sala Królewska Państwowej szkoły Muzycznej, 23 IX 2010 r. (foto. arch.)

Tekst:
Włodzimierz Gąsiewski

Projekt okładki
i skład komputerowy:
Włodzimierz Gąsiewski

Korekta
Krystyna Gargas-Gąsiewska

*Na stronie tytułowej:
Wniosek Ławrentija Berii z akceptacją członków Politbiura WKP(b)
– decyzja katyńska z 5 marca 1940*

Źródło:
ПРАВДА О КАТЫНИ
<http://katyn.ru>

Wydawca:

Agencja Wydawnicza „Promocja”
39-300 Mielec
ul. Jana III Sobieskiego 1/1
tel./fax 17 7411527
www.promocja.mielec.pl
e-mail: kontakt@promocja.mielec.pl

ISBN 9788387549381

Wydano ze środków własnych autora.
Część nakładu została przekazana bezpłatnie
dla I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu

Druk:
Zakład Poligraficzny Zbigniew Gajek
Mielec

Włodzimierz Gąsiewski

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Nauczyciele, uczniowie i absolwenci

Gimnazjum w Mielcu

- więźniowie obozów sowieckich,
zamordowani w Katyniu w 1940 r.

i w innych miejscach

Związku Sowieckiego

oraz poseł Rzeczypospolitej Polskiej

- Leszek Deptuła

- absolwent I Liceum Ogólnokształcącego
w Mielcu,

który zginął 10 IV 2010 r.

w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem

w drodze na uroczystości

70. rocznicy zbrodni katyńskiej

Mielec 2010

Bezpłatna wersja elektroniczna pdf

Mielec 2019

Wstęp

Od zbrodni katyńskiej w Związku Sowieckim na oficerach Wojska Polskiego i elitach intelektualnych i duchowych II Rzeczypospolitej minęło 70 lat, ale wiedza o niej oraz jej upamiętnianie jest nadal niewielkie, zwłaszcza wśród młodego pokolenia Polaków, nie mówiąc już o innych narodach świata. Upłynęło też 30 lat od polskiego solidarnościowego zrywu na przełomie 1980 i 1981 r., kiedy to „nieśmiało” ówczesne władze zaczęły zezwalać na mówienie o Katyniu. Byłem wówczas, w sierpniu 1981 r., jako nauczyciel historii w Zbiorczej Szkole Gminnej w Borowej na specjalnej konferencji dla nauczycieli zorganizowanej przez Kuratorium Oświaty i Wychowania w Rzeszowie, na spotkaniu z autorem nowego podręcznika tego przedmiotu, w którym dość odważnie jak na owe czasy prezentowano i wyjaśniano zbrodnię katyńską. Widziałem tam jednak jak wielu nauczycieli powątpiewało, a nawet wręcz polemizowało z zawartymi tam tezami, podważając niemal jego informacje. Upłynęło jeszcze kilka miesięcy, a stan wojenny z 13 grudnia 1981 r. przywrócił możliwość kontynuowania kłamstwa katyńskiego.

W I Liceum Ogólnokształcącym w Mielcu próby mówienia o Katyniu podejmował nauczyciel tej szkoły Mirosław Maciąga. W zawaalowany sposób po raz pierwszy „przemycił” on gimnazjalnych katyńczyków w okolicznościowej publikacji *80 lat Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-1985* (Mielec 1986), która ukazała się pod jego redakcją. Wprawdzie wskazywał wówczas przy nazwiskach pomordowanych datę – jesień 1941 r., powszechnie obowiązującą socjalistycznej wykładni historii zbrodni katyńskiej, której rzekomo dokonali Niemcy, ale w kontaktach osobistych, także z młodzieżą, wyjaśniał, że chodzi o mord sowiecki wiosną 1940 r. Podobnie pisał już jako doktor nauk humanistycznych w zakresie historii w biogramach mielczan II tomu monografii *Mielec. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*, pod redakcją prof. Feliksa Kiryka (Mielec 1988), mimo nacisków i interwencji ówczesnej cenzury. Dopiero jednak wiosną 1989 r., już podczas obrad „okrągłego stołu” i odradzania się „Solidarności” dr Mirosław Maciąga umieścił w gablotce szkolnej w I LO „listę katyńską”, a w innej portret Józefa Piłsudskiego. Niestety, ale nie podobało się to wówczas wszystkim i ekspozycje te po jakimś czasie zostały usunięte.

Należy jednak podkreślić, że poprzez lata 90. i po 2000 r. w I Liceum Ogólnokształcącym podjęto szereg cennych inicjatyw upamiętniania wybitnych postaci związanych, bądź też wywodzących się z tej szkoły. Za kadencji dyrektora Anny Maciejak w 1995 roku – w 90-lecie szkoły - wmurowano uroczyscie

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

tablicę pamiątkową Kazimierza Sabbata, absolwenta tego gimnazjum, harcerza i późniejszego premiera i prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie. Współinicjatorem tablicy był dr Jacek Krzysztof Danel, były uczeń I LO, który Kazimierzowi Sabbatowi poświęcił swoją obszerną pracę doktorską. Z kolei w 2000 r. – w 95-lecie szkoły – z inicjatywy i fundacji absolwentów mieleckiego gimnazjum, rocznik 1948, odsłonięto tablicę pamiątkową profesora Tadeusza Ważewskiego – tutejszego absolwenta i późniejszego wybitnego matematyka. Na 100-lecie szkoły, w 2005 r. z inicjatywy i fundacji Rady Rodziców, pracowników szkoły i absolwentów gimnazjum i I LO w Mielcu odsłonięto na ścianie budynku szkolnego popiersie ks. Stanisława Konarskiego – patrona szkoły. Na korytarzu szkolnym zaś z inicjatywy i fundacji księży absolwentów i ks. katechetów I LO w Mielcu, odsłonięto popiersie bł. ks. Romana Sitki, katechety gimnazjalnego i dyrektora bursy gimnazjalnej z początku XX w.¹ Niestety, ale w tym i późniejszym czasie nie podjęto próby opracowania „gimnazjalnej listy katyńskiej”, ani też upamiętnienia gimnazjalnych katyńczyków.

Tymczasem na przełomie lat 80. i 90. miało miejsce w Mielcu szereg inicjatyw mających na celu uwiecznienie ofiar Katynia i innych sowieckich miejsc kaźni. Po pierwsze zaczęły pojawiać się publikacje prasowe i biografie zamordowanych przez NKWD polskich oficerów wywodzących się z Mielca, bądź mających związek z Ziemią Mielecką. Wśród tytułów należy wymienić ostatnie numery „Głosu Załogi”, a następnie „Korso”, gdzie ukazały się liczne artykuły na ten temat oraz w mniejszym stopniu „Wieści z Gminy”, później „Wieści Regionalne” i kwartalnik „Nadwisłocze”. O katyńczykach pisano też w „Roczniku Mieleckim” i „Mieleckich Zapiskach”, „Polonii Restituta” – jednodniówce mieleckiego środowiska ZHR oraz w skromnej publikacji o charakterze broszurowym z 1995 r., kiedy to odbyła się pierwsza i jak dotąd jedyna wystawa katyńska w Mielcu. Wśród autorów, poza wspomnianym już dr Mirosławem Maciągą, należałoby wymienić Edwarda Michockiego, który odkrył najwięcej „katyńczyków”, a także Jacka Krzysztofa Danela, Stanisława Wanatowicza i Józefa Witka, który jako autor *Encyklopedii miasta Mielca*, zamieszcza w niej znane już biografie katyńskie, tym samym je również upamiętniając.

Najpoważniejszą jednak inicjatywą katyńską w Mielcu było powstanie 6 V 2000 r. na murze przy kościele św. Mateusza w Mielcu, tablicy pamiątkowej i 23 tabliczek memoratywnych, znanych wówczas mieleckich katyńczyków. Inicjatorem tych działań był Komitet Obywatelski „Solidarność” w Mielcu, a odsłonięcia tablic dokonała wdowa po katyńczyku Janie Ciołkoszu – Hali-

¹ W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi Mieleckiej*. Mielec 2006, s. 76-77.

Włodzimierz Gąsiewski

na Ciołkosz Łupinowa. Jej mężowi też poświęcono jak dotąd jedyną nazwę mieleckiej ulicy, a do 2010 r. na mieleckiej „Ścianie Katyńskiej” wmurowano 64 tabliczki memoratywne, krzyż „Sybir – Katyń – Kresy – Golgota Wschodu” z orłem w koronie – godłem Wojska Polskiego i płaskorzeźbą Matki Boskiej Katyńskiej oraz trzy tablice pamiątkowe, w tym ostatnią wmurowaną 15 kwietnia 2010 r. poświęconą prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu z małżonką Marią oraz posłowi Ziemi Mieleckiej Leszkowi Deptule i pozostałym osobom, które zginęły w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem w drodze na uroczystości 70-lecia zbrodni katyńskiej. Ponad te działania upamiętniające, w Mielcu posadzono trzy „dęby katyńskie”, w tym jeden poświęcony zamordowanemu w Katyniu profesorowi mieleckiego gimnazjum Zdzisławowi Wagnerowi oraz jeden „dąb katyński” w Radomyślu Wielkim”.

Oczywiście uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu braли udział w uroczystościach religijno-patriotycznych w pobliskim kościele, a potem bazylice mniejszej św. Mateusza, zaś jesienią 2009 r. dr Włodzimierz Gąsiewski – nauczyciel przysposobienia obronnego w I LO wygłosił uczniom krótką prelekcję o nauczycielach gimnazjalnych, w tym również zabitym w Katyniu profesorze Władysławie Kawie. Po katastrofie 10 kwietnia 2010 r., w której zginął również absolwent I LO – poseł RP Leszek Deptuła, wykonano w szkole żałobną gazetkę ścienną z jego portretem, a mgr Małgorzata Świętoń zaproponowała umieszczenie na niej także „gimnazjalnej listy katyńskiej”. W ten sposób został wykonany lakoniczny wykaz katyńczyków z mieleckiego gimnazjum, który stanowił i inspirację i zachętę do przedstawionego tu opracowania.

Obecna mielecka gimnazjalna lista katyńska zawiera dwadzieścia dwa biogramy, w tym dwóch profesorów i dwudziestu uczniów oraz absolwentów szkoły. Pięć postaci, zostało „odkrytych” podczas badań związanych z tą publikacją. Ostatni, dwudziesty trzeci biogram poświęcony jest posłowi RP Leszkowi Deptule, uczniowi i absolwentowi I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu, który z patriotycznej potrzeby udał się wraz z prezydentem RP Lechem Kaczyńskim i towarzyszącymi mu osobami na jubileuszowe uroczystości w Katyniu. Chciał tam szukać mieleckich pamiątek. Zginął podczas pełnienia poselskich obowiązków służbowych w Lesie Smoleńskim, kilkanaście kilometrów od Katynia i w ten sposób wpisuje się w mielecką gimnazjalną listę katyńską. Jednak opracowanie to wcale nie zamyka tej listy. Uzupełnień wymagają choćby biogramy odkrytych niedawno zaprezentowanych tu katyńczyków. Nadal istnieje możliwość odszukania kolejnych ofiar zbrodni sowieckich wywodzących się z gimnazjum w Mielcu, poprzez żmudną analizę dostępnych list katyńskich, sta-

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

robielskich czy ukraińskich. Umożliwia to coraz więcej publikacji oraz Internet, który jest równie cennym źródłem wiedzy. Ma to być także lekcja patriotyzmu i przestrogi przed totalitaryzmem, zaś prawda o Katyniu ma być także drogą do pełnego pojednania Polaków i Rosjan, których zbrodniczość tych systemów dotknęła najbardziej.

Dwudziestu dwóch gimnazjalnych „kатыńczyków” to więcej niż jedna trzecia wszystkich upamiętnionych dotąd ofiar mordy katyńskiego wywodzących się z Mielca i Ziemi Mieleckiej, bądź tylko epizodycznie lub przez więzy rodzinne z nią związanych. Wydaje się więc, że na murze I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Konarskiego w Mielcu, powinna się pojawić także „gimnazjalna ściana katyńska”, która uwzględni ten istotny wkład walki i ofiarę życia za wolność Polski profesorów mieleckiego gimnazjum, jego uczniów i absolwentów. Inicjatywą tą jest również niniejsza publikacja.

Włodzimierz Gąsiewski

Szanowni Czytelnicy! Na podstawie badań historycznych i publikacji z lat 2010-2019 r. do Mieleckiej Gimnazjalnej Listy Katyńskiej należy dopisać jeszcze następujące osoby:

Baczyński Franciszek Wiesław (1917-1940) urodzony w Krakowie, zamieszkały w Ropczycach, uczeń gimnazjum w Mielcu, nauczyciel, ppor. rezerwy. Jego obszerny biogram publikujemy w formie pdf pod linkiem: <http://promocja.mielec.pl/baczynski-franciszek-mielecka-gimnazjalna-lista-katynska-1/>

Błasiak Jan (1908-1940) uczeń Gimnazjum w Mielcu, ppor. rez.;

Hajduk Paweł (1896), uczeń Gimnazjum w Mielcu, kawaler Virtuti Militari, mjr piech. sł. stałej;

Krempa Bronisław (1896-1940) uczeń Gimnazjum w Mielcu, st. post. Policji Państwowej;

Maciąg Jan (1893-1940), kpt. intend. sł. stałej.

Ich biogramy ukazały się w drugim poszerzonym, także o inne informacje, wydaniu Mieleckiej Gimnazjalnej Listy Katyńskiej, które ukaże się na wiosnę 2020 r. Autor zwraca się do Rodzin Katyńskich wymienionych poległych, jak też i do innych osób o przekazywanie wszelkich informacji, które zostaną zamieszczone w planowanym wydaniu książki. Kontakt zamieszczony w stopce redakcyjnej niniejszego wydania.

Autor

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

But Wincenty (1890-1944)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, płk dypl. sł. czynnej

Urodził się 10 III 1890 r. w Wojsławiu k. Mielca, jako syn Jana i Antoniny z Drzazgów – rolników. Był uczniem Gimnazjum w Mielcu, gdzie był jednym z inicjatorów powstania klubu sportowego i drużyny skautów. Klasę VIIa w 1912 r. ukończył jako uczeń uzdolniony. W czerwcu 1913 r. zdał maturę wybierając jako przyszły zawód agronoma. Był członkiem Drużyn Strzeleckich.

Należał też do organizacji patriotyczno-niepodległościowej „Zarzewie”. Jej członkowie, w tym z Mielca, skupieni byli wokół organu prasowego tej organizacji „Zarzewie”, wydawanym we Lwowie od 1909 r. W niektórych źródłach podaje się, że należał do „Orła Białego”. W latach 1913-1918 służył w armii austriackiej, w tym prawdopodobnie także w Legionach. W Wojsku Polskim służył od 1918 r. i został przydzielony do Powiatowej Komendy w Mielcu. Uczestniczył w wojnie 1918-1921, w tym polsko-bolszewickiej w szeregach 1 baonu telegraficznego. Po zakończeniu wojny służył w 1 pułku piechoty Legionów w stopniu kapitana, a w 1924 r. w 1 pułku łączności w Dep. Inż. MSWojsk. oraz jako szef łączności DOK1. Z dniem 13-15 VIII 1924 r. jako major i dowódca V baonu w 1 grupie łączności stacjonującej w Warszawie. W tej randze wziął udział w Zjeździe Koleżeńskim w mieleckim gimnazjum w 1933 r. z okazji 20-lecia matury.

We wrześniu 1939 r. był szefem łączności. Został skierowany do sztabu Dowództwa Frontu Południowego, którego dowódcą był gen. Broni Kazimierz Sosnkowski. Walczył jako Dowódca Grupy Obrony Lwowa atakowanego przez Niemców a potem przez Armię Czerwoną, gdzie prawdopodobnie 22 września

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

1939 r. został wzięty do niewoli przez Sowieców i uwięziony w obozie w Starobielsku (Lista Starobielska 81). W kwietniu lub maju 1940 r. przewieziono go do siedziby NKWD w Charkowie i tam rozstrzelano. Ciało zamordowanych zakopano w zbiorowej mogile w pobliżu miasta. Jego ciała nie zidentyfikowano i figuruje na liście zaginionych z obozu w Starobielsku. Za zasługi wojenne w II RP został odznaczony Medalem Niepodległości oraz medalem 1918-1921. Jego nazwisko widnieje również na tabliczce memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu.

Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu (AGILM), c.k. *Gimnazjum w Mielcu, Katalog klasy Ib roku szkolnego 1905/1906*. Sygn. 1.1.01, k. 30; *Charków. Księga cmentarna*. Warszawa 2003, (inf. i fot.) s. 54; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi Mieleckiej*. Mielec 2006, s. 66; *Katyń. Lista ofiar i zaginionych*, opr. A. L. Szcześniak. Warszawa 1989, s. 293; T. Kryśka-Karski, *Materiały do historii Wojska Polskiego*; A. Leinwand, *Dokumenty obrony Lwowa 1939; Lista katyńska. Jeńcy obozów Kozielsk, Ostaszków, Starobielsk. Zaginieni w Rosji Sowieckiej*. Opr. A. Moszyński. Londyn 1982 – Warszawa 1989, s. 267; M. Maciąga, *Gimnazjum mieleckie w dwudziestoleciu międzywojennym*. W: *80 lat Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-1985*. Red. Tenże. Mielec 1986, s. 41; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci odczytany 15 IV 2010 r. przed „Ścianą Katyńską” na murze kościelnym Bazyliki św. Mateusza w Mielcu*. Mielec 2010, mps, s. 1-8; E. Michocki, „Jednodniówka Mieleckiego Środowiska Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej”. Mielec 11 XI 2005, s. 20; *Rocznik Oficerski 1924*. Warszawa 1924, s. 874, 885; *Rocznik oficerski 1932*. Warszawa 1932, s. 268, 503; J. Skrzypczak, *Na drodze do wolności. Mielczanie w walce o niepodległość Polski 1907-1918*. Mielec, 2008, s. 101, 103; *Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1912*. Mielec 1912, s. 52; *Sprawozdanie Dyrekcji c. K. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1912/1913*. Mielec 1913, s. 83, 94; J. Witek, *Biogramy*. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 384-385; tenże, *Encyklopedia miasta Mielca*. T. 1. Mielec 2004, s. 77.

Ciołkosz Jan (1893-1940)

uczeń gimnazjum w Mielcu, ppłk śl. czynnej

Urodził się 31 VII 1893 r. w Mielcu, jako syn Jana, rzemieślnika, właściciela realności w Mielcu i Antoniny z Lucińskich. Podczas nauki w Gimnazjum w Mielcu w roku szkolnym 1906/1907 jego prawnym opiekunem był ojczym Klemens Martyka, kupiec mielecki, który wraz z żoną i jej synem Janem Ciołkoszem mieszkał przy ul. Pańskiej 403. Natomiast gdy był uczniem klasy IV, w roku

Włodzimierz Gąsiewski

szkolnym 1908/1909 wychowywała go już tylko matka, Antonina Martyka, która trudniła się kramarstwem. Jan Ciołkosz był wnukiem Jana Lucińskiego powstańca styczniowego 1863 r. i zesłańca na Sybir.. W latach 1909-1912 był uczniem Gimnazjum w Mielcu, skąd z klasy VI został usunięty ze szkoły. W 1913 r. został prawdopodobnie aresztowany i osadzony w więzieniu na ul. Montelupich w Krakowie.

Po wyjściu na wolność kontynuował naukę w III Gimnazjum Rządowym im. Jana Sobieskiego w Krakowie, gdzie utrzymywał się dorabiając korepetycjami. Maturę zdał już podczas wojny w polskim gimnazjum w Wiedniu. Aktywnie działał w organizacjach niepodległościowych takich jak: Związek Walki Czynnej, „Jastrząb”, zwany później „Przebojem”, „Zarzewie”, a w Krakowie od września 1912 r. w Polskich Drużynach Strzeleckich „Dolne Młyny”, posługując się pseudonimem „Bolesław Żeliszawski”. W mieleckim gimnazjum był też członkiem I Mieleckiej Drużyny Skautowej im. T. Kościuszki. Początkowo służył w III plutonie 1 kompanii akademickiej. Sam sobie kupił karabin Manlicher i wyposażenie wojskowe, a z ramienia PDS wizytował drużynę w Mielcu. Prawdopodobnie podczas pobytu w Krakowie ukończył kurs podoficerski, a 15 VII 1914 r. zapisał się na oficerski kurs instruktorski w Nowym Sączu, z przydziałem do 3 kompanii, gdzie zdał egzamin na sekcyjnego. Po przerwaniu kursu 4 VIII 1914 r. zgłosił się w Mielcu jako ochotnik do służby w Legionach. Uznany za zdolnego do służby wojskowej został odesłany na plac zborny w Krakowie i tam wstąpił do oddziałów strzeleckich. Został przydzielony do plutonu Rawicza, w 3 kompanii Scaewoli (Wieczorkiewicza), w III baonie oddziału J. Piłsudskiego i 1 p.p. II Brygady Legionów Polskich, który dotarł do Kielc. Tam 1 września Jan Ciołkosz został przydzielony w charakterze instruktora – dowódcy plutonu, do batalionu rekrutów kieleckich pod dowództwem Pększycza (Grudzińskiego), z którym znalazł się w szeregach 3 p.p. LP (II baon). Po ewakuacji pociągiem 10 września z Kielc do Choczni k. Wadowic dostał przydział dowódcy plutonu najpierw do 6 (?) kompanii 3 p.p. a od 30 IX lub 1 X 1914 r. do 10 kompanii 2. p.p., z którą ruszył na front karpacki. 12 października otrzymał stopień chorążego piechoty.

Brał udział w walkach na Węgrzech – pod Mamaros-Sziget, a potem na Huculszczyźnie – pod Nadworną, Wilkowem, Mołotkowem, Pasieczną, Osmołodą, Krzyworównią i o górę Kliwa. Pod Örkömezö został ranny

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

w nogę i w dniach 22 XII 1914 – 20 I 1915 r. leczyl się w szpitalu Szotmar-nemet. Po powrocie na front objął dowództwo plutonu 10 kompanii 2 p.p. LP. Podczas walk o górę Kirilibaba zachorował na zapalenie płuc, które od 10 lutego leczyl w szpitalu w Grazu. 5 V 1915 r. przydzielono go do kadry w Piotrkowie, do zapasowego batalionu nr 2 (II Brygady) w Kamieńsku, gdzie otrzymał etat dowódcy. 17 sierpnia 1915 r. ponownie skierowano go na front, nadal w składzie 10 komp. Walczył na Bukowinie, a jesienią na Wołyniu. Pod Bielgowem 5 XI 1915 jego pluton wziął do niewoli 23 żołnierzy rosyjskich i 1 oficera, zaś dwa dni później, także pod Bielgowem, 7 listopada Jan Ciołkosz został ranny w szyję i został wzięty do niewoli rosyjskiej, z której zbiegł wiosną 1916 r. Pieszko, w ciągu miesiąca dotarł wraz z współ uciekinierami, legionistą polskim – Kowalskim oraz rumuńskim oficerem, do granicy rumuńskiej, ale tam schwytali ich miejscowi chłopci i wydali władzom rosyjskim. Osadzono go wówczas w więzieniu w Lipnicy, potem w Kijowie, a w końcu w obozie jenieckim w Dernicy koło Kijowa, skąd wypuszczono go wiosną 1918 r. po rewolucji lutowej. Wówczas został wcielony do 41. p.p. c.k. Armii, a zaraz potem aresztowany przez Austriaków i uwięziony w Cytadeli we Lwowie. 1 V 1918 r. powrócił do Mielca, w drodze por. Tadeusz Münnich polecił mu tworzyć struktury POW w Mielcu, ponieważ jednak organizacja ta została już założona w Mielcu w marcu 1918 r. przez chor. Jana Weryńskiego, Ciołkosz oddał się do jego dyspozycji. Wówczas też z uwagi na jego przeszłość nadal był śledzony przez żandarmerię i w jego domu rodzinnym robiono rewizje. 1 XI 1918 r. pod jego dowództwem rozbrajano niemiecką kompanię w Padwi Narodowej i Jaślanach, a następnie dowodzony przez niego pluton karabinów maszynowych wspierał POW w Dębicy i w Rzeszowie.

Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę Jan Ciołkosz wraz ze swoim plutonem wszedł w skład kompanii asystencyjnej Wojska Polskiego, a 10 III 1919 r. wraz z całym oddziałem został wcielony do kompanii szturmowej 18. p.p. w Rzeszowie. 22 III 1919 r. mianowano go podporucznikiem i dowódcą plutonu, z którym 17 VII 1919 r. wyruszył na front wojny polsko-bolszewickiej. Jesienią tego roku dostał krótki urlop. Następnie w okresie 13 X – 23 XI 1919 i 19 XII 1919 – 22 I 1920 r. oraz od 23 VII 1920 r. był dowódcą 7 kompanii 18. p.p. Nie uzyskując awansu w 1921 r. wniósł podanie do Komisji Weryfikacyjnej o wydanie „karty kwalifikacyjnej” na kapitana, wówczas awansowano go do stopnia porucznika. Po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej przeszedł do

Włodzimierz Gąsiewski

szkolnictwa wojskowego. Od 1 maja do 30 września 1922 r. był komendantem szkoły podchorążych rezerwy piechoty w Skierniewicach w OK. IV. 8 czerwca został awansowany do stopnia kapitana piechoty (z 1 czerwca 1919). Od 30 września do 25 czerwca 1923 r. służył w 37 p.p., gdzie od 1 marca dowodził 5 kompanią. Od 26 czerwca ponownie pełnił funkcję komendanta szkoły podchorążych rezerwy piechoty, jako dowódca kompanii SPRP (10 X 1923 r. do 23 X 1925 r.) i jako dowódca kompanii w 37 p.p., w batalionie szkolnym piechoty nr 4 (24 X 1925 do 16 XI 1928 r.), odznaczonym Krzyżem Virtuti Militari V klasy, stacjonującym w Siedlcach, którym dowodził płk Kazimierz Hozer. Następnie 17 XI 1928 r. został przeniesiony do 22 p.p., w którym został dowódcą 1 kompanii. 22 XI 1928 r. awansowano go do stopnia majora. Od 16 lutego do 31 lipca 1929 r. był dowódcą kompanii podoficerskiej, adiutantem pułku i dowódcą III baonu. Według stanu z 1 stycznia 1930 r. służył nadal w 22 p. p. Od 15 stycznia do 30 marca 1930 r. przejściowo dowodził szkołą podoficerską, od 31 marca 1930 r. do 9 września 1931 r. był dowódcą II i III baonu. W kwietniu 1934 r. objął funkcję kwatermistrza 75 p.p. w 23 DP.

W okresie międzywojennym Jan Ciołkosz ożenił się z Sabiną z domu Jeleńczak, ale miejsce i data ślubu jest nieznana. Ich małżeństwo było bezdzietne. Do sierpnia 1939 r. Ciołkoszowie mieszkali w Chorzowie przy ul. Hajduckiej 33, a przed wybuchem wojny Sabina Ciołkoszowa przyjechała do Mielca do matki męża, Antoniny Ciołkoszowej. We wrześniu 1939 r. mjr Ciołkosz walczył poza pułkiem, jako dowódca batalionu marszewego 75. p.p. w Ośrodku Zapasowym 23. Dywizji Piechoty wchodzącej w skład Armii Kraków. Za bohaterstwo w walkach w rejonie Tomaszowa Lubelskiego otrzymał Srebrny Krzyż Virtuti Militari. Udało mu się wydostać z okrążenia niemieckiego, lecz w okolicach Rawy Ruskiej dostał się do niewoli sowieckiej i uwięziony m.in. w obozie w Kozielsku. Być może wpływ na traktowanie Jana Ciołkosza przez Sowieców miał fakt, że jego bliski kuzyn – Adam Ciołkosz (1901-1978) z Tarnowa, polityk, historyk, pisarz i dziennikarz, m.in. poseł na Sejm RP (1931-1939), był jako socjalista, zdecydowanym przeciwnikiem komunizmu i Lenina. Adam Ciołkosz od 1940 r. przebywał na emigracji w Londynie i był we władzach Polskiej Partii Socjalistycznej. W kwietniu 1940 r. Jan Ciołkosz został zamordowany przez NKWD w Katyniu (lista wywozowa nr 025/1 z 9 I 1940 r., nr sprawy: 3885). Podczas ekshumacji, którą rozpoczęli Niemcy 29 III 1943 r. zidentyfikowano go na podstawie znalezionej

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

przy zwłokach dowodu osobistego i wizytówki. Na tzw. liście *Amtliche Material zum Massenmord von Katyn* figuruje (AM) pod nr 777 (Ciołkosz, Jan, Major, 75 pp. *Personalausweis, Visitenkarten*). Na liście sporządzonej przez Polaków w Katyniu (WO) figuruje na str. 11.

Za zasługi otrzymał: Krzyż Niepodległości z Mieczami, Krzyż Walecznych, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Polskiej Organizacji Wojskowej, Medal za Długoletnią Służbę, Odznakę II Brygady Legionów Polskich i Odznakę Pamiątkową „Krzyż Wołynia”. Jego symboliczna mogiła znajduje się na cmentarzu parafialnym w Mielcu przy ul. Sienkiewicza. Na cmentarzu w Katyniu znajduje się tablica memoratywna mjr. Jana Ciołkosza. Po wojnie o cześć o swoim bracie zabiegał Władysław Ciołkosz, a potem bratanica mjr. Jana Ciołkosza – Halina Ciołkosz Łupina z Warszawy (zm. 24 XI 2003 r.), która była inicjatorką wmurowania w 1990 r. na ścianie muru kościelnego św. Mateusza w Mielcu ponad 20 „Tablic Katyńskich”, w tym tabliczki memoratywnej Jana Ciołkosza. W Mielcu jest ulica jego imienia. Jego nazwisko widnieje także na tabliczce w Katedrze Polowej Wojska Polskiego w Warszawie.

Amtliche Material zum Massenmord von Katyn. Berlin 1943, s. 186; Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu (AGILM), c.k. *Gimnazjum w Mielcu, Katalog roku szkolnego 1906/1907*. Sygn. 1.1.02, k. 4; tamże, *Katalog klasy IVa roku szkolnego 1908/1909*. k. 4; CAW, VM 96-9619, KN 12 V 1931, KW 20/C-945, KZ 8-59, 9-220, POW 4/411, ap. 127; H. Ciołkosz, *Ciołkosz Jan*. W: *Mielec. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*. T. 3. Red. F. Kiryk. Mielec 1994, s. 667-668; H. Ciołkosz-Łupina, *List do redakcji*. „Nowy Głos Mielecki”. T. 1990, nr 20, s. 4, 6; W. K. Cygan, *Słownik biograficzny oficerów Legionów Polskich*. T. 2. Warszawa 1998, s. 24-25; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 66; *Guide to the archives of the Polish Institute and Sikorski Museum*. Vol. 1. Red. W. Milewski, A. Suchcitz, A. Gorczycki. Londyn 1985, s. 131-132; *Historia ruchu niepodległościowego na terenie miasta Mielca oraz kronika Związku Strzeleckiego*. Oddz. Im. Lisa-Kuli w Mielcu. Mielec 1934. s. [12]; *Katyńska księga cmentarna Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu*. Warszawa 2000, (inf. i fot.) s. 84; *Katyn. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 39; J. Krężel, *Dobrze zasłużeni Polsce*. „Jednodniówka Mieleckiego Środowiska [ZHR]...”, s. 7-10; *Księga Urodzeń*. USC Mielec, poz. Nr 39/1893; *Lista katyńska...*, s. 39; H. Malanowska, *Pro memoria. Epitafia katyńskie – Jan Ciołkosz*. „Wojskowy Przegląd Historyczny”. R. 1990, nr 1-2, s. 372, 373; E. Michocki, *Ciołkosz Jan (1893-1940) – major WP*. „Rocznik Mielecki”. T. 2. R. 1999, s. 66-69; tenże, *Jan Ciołkosz (lat 43)*. „Jednodniówka Mieleckiego Środowiska [ZHR]...”, s. 10-13; *Katyn 1940. Kozielsk-Ostaszów-Starobielsk. Suplement do wystawy dokumentalno-historycznej w 55 rocznicę tragedii katyńskiej*. Mielec, 1995, s. 3, 4; tenże, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej – Ciołkosz Jan (lat 43) major piechoty służby stałej*. „Korso”. R. 1995, nr 30, s. 5; tenże, *Mieleckie ofiary zbrodni*. „Głos Załogi”. R. 1989, nr 45; tenże, *Odsłonięcie tablic katyńskich*. „Nowy Głos Mielecki”. R. 1990; E. Michocki,

Włodzimierz Gąsiewski

R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; H. Momot, D. Momot, *Cmentarz parafialny przy ulicy Sienkiewicza w Mielcu*. Mielec 2001, s. 207-208; J. Przemsza-Zieliński, *Księga wrześniowej chwały pułków śląskich*. Katowice 1989. T. 1, s. 211, 215; *Rocznik Oficerski 1924...*, s. 217, 1377; *Rocznik Oficerski 1932...*, s. 36, 552; J. Skrzypczak, *Na drodze do wolności...*, s. 8 i nn.; tenże, J. Skrzypczak. Rok 1920. *Mielczanie w wojnie polsko-bolszewickiej*. Mielec 2010, s. 60; W. Steblik, *Armia „Kraków”*. Warszawa 1989, s. 116; J. B. Strzała, *Oni walczyli o niepodległą Polskę*. Cz. II. „Nadwiślocze”. R. 2004, nr 1, s. 31; J. Tarłaga, *Pamiętnik I. Zjazdu Koleżeńskiego. W 20-lecie matury gimnazjalnej. W Mielcu, dnia 17 czerwca 1934 r.* Kraków 1935, s. 17; J. Witek, *Biogramy...*, s. 384-385; ...; J. Witek, *Biogramy*. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 485-386; Zasoby Internetu: <http://www.katedrapolowa.pl>; *Nekrologi warszawskie*, <http://www.nekrologi-baza.pl>

Cisowski Ludwik (1899-1940)

prawdopodobnie absolwent Gimnazjum w Mielcu, kpt. art. sł. czynnej WP

Urodził się 21 II 1899 r. w Przeclawiu, powiat mielecki, jako syn Stanisława i Antoniny z Kalicińskich. Nie można go odnaleźć w zachowanych, niepełnych wykazach uczniów i absolwentów mieleckiego gimnazjum, ale na pewno takowe ukończył, być może był gimnazjalistą tzw. prywatnym. W Wojsku Polskim służył jako ochotnik od 1918 r. Uczestniczył w wojnie 1918-1921, w tym polsko-bolszewickiej w szeregach 2 p. art. wałowej i 11 pułku artylerii polowej (pap) (późniejszym 4 pap). W 1920 r. ukończył Szkołę Podchorążych Artylerii w Poznaniu i tego samego roku mianowany na podporucznika, przydzielony do 6 pa. Od 1935 r. służył w 9 pułku artylerii ciężkiej (pac), a w 1939 r. był dowódcą 5 baterii w II dywizjonie 9 pac. Po 17 września 1939 r. w nieznanymi okolicznościach wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w Starobielsku. W kwietniu lub maju 1940 r. zamordowany w siedzibie NKWD w Charkowie i jest pochowany na tamtejszym Polskim Cmentarzu Wojennym. Do czasu wydania niniejszej publikacji w Mielcu nieznanymi i nieupamiętniony.

Charków. Księga cmentarna. Warszawa 2003, (inf. i fot.) s. 71; T. Kryśka-Karski, *Materiały do historii Wojska Polskiego*; *Lista Starobielska nr 3596*; Muzeum Katyńskie, *Akta personalne 2091/A*; J. Tucholski, *Mord w Katyniu*. Warszawa 1981; S. Zajac, *Pokój wam*.

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Fusek Józef Mieczysław (1909-1940)

uczeń Gimnazjum w Mielcu, inżynier górnictwa, por. rezerwy WP

Urodził się 28 II 1909 r. (według innych źródeł 28 I 1909 r.) w Kańczudze, jako syn Mieczysława i Zofii ze Stańkowskich. Według E. Michockiego był uczniem gimnazjum w Mielcu (choć również nie można go odnaleźć w dostępnych wykazach uczniowskich), Chrzanowie i Krakowie. Absolwent gimnazjum w Nisku. Inżynier górnictwa. Ukończył Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie (1936) i Szkołę Podchorążych Łączności w Zegrzu (1929). Pracował w Trzebini na Śląsku. W okresie międzywojennym był oficerem rezerwy w wojskach łączności, na dzień 1 I 1932 r. w stopniu podporucznika, z przydziałem do 6 batalionu telegraficznego. Podlegał wówczas PKU w Nisku. Był oficerem 6 batalionu łączności w Jarosławiu. 1 I 1936 r. mianowany na stopień porucznika. Był zastępcą dyrektora kopalni w Sierszy. Miał żonę i prawdopodobnie dwoje dzieci. Był więźniem obozu w Kozielsku. Na Liście Wysyłkowej NKWD figuruje pod nr 032/2 z IV 1940. Zamordowany przez NKWD w Lesie Katyńskim w 1940 r. Jego ciało zostało zidentyfikowane wiosną 1943 r. Na liście niemieckiej AM figuruje pod nr 3145. Znalezione przy nim kartę szczepień i wizytówkę (*Fusek, Józef, Ing.-Offz. Res.-Offz.-Ausweis, Impfschein 2043, Visitenkarte*).

Amtliche Material zum Massenmord von Katyn. Berlin 1943, s. 186; Centralne Archiwum Wojskowe (CAW), AP 1653; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 66; *Katyńska księga cmentarna...*, (inf. i fot.) s. 147; *Katyn. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 53; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*, E. Michocki, „Jednodniówka Mieleckiego Środowiska [ZHR]...”, s. 19; *Rocznik oficerski rezerw.* Warszawa 1934, s. 179, 700

Kania Antoni (1900-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, astronom, por. art. rezerwy WP

Urodził się 4 XII 1900 r. w Wojsławiu k. Mielca, jako syn Jana i Rozalii z Sobusiaków. Uczeń i absolwent gimnazjum w Mielcu w roku szkolnym 1918/1919. W 1927 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii, a 1 I 1930 r. mianowany podporucznikiem i przydzielony do 22 pułku artylerii lekkiej, gdzie w 1925 i 1929 r. odbywał ćwiczenia rezerwy. Z wykształcenia był

Włodzimierz Gąsiewski

astronomem. Po 17 września 1939 r. w nieznanych okolicznościach wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w Starobielsku. W kwietniu lub maju 1940 r. zamordowany w siedzibie NKWD w Charkowie i jest pochowany na tamtejszym Polskim Cmentarzu Wojennym. Do czasu wydania niniejszej publikacji w Mielcu nieznanymi i nieupamiętnionymi.

Alfabetyczny spis absolwentów szkoły, opr. A. Tychanowicz. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 701; CAW, AP 7780; *Charków. Księga cmentarna*. Warszawa 2003, s. 209; *Lista Starobielska nr 1338; Rocznik oficerów rezerwy 1934...*

Kawa Władysław (1891-1940)

profesor Gimnazjum w Mielcu, por. rezerwy WP

Urodził się 15 VIII 1891 r. w Przemyślu jako syn Władysława i Magdaleny z Krasickich. Był uczniem Gimnazjum Klasycznego w Przemyślu, które ukończył egzaminem dojrzałości w 1909 r. Studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, zaś pierwszą pracę podjął 31 I 1914 r., jako nauczyciel w filii Gimnazjum św. Jacka w Krakowie, skąd w związku z wybuchem

I wojny światowej został powołany 1 VIII 1914 r. do armii austriackiej, gdzie w randze podchorążego uczestniczył w działaniach wojennych i w ich trakcie dostał się do niewoli rosyjskiej. Został wywieziony do obozu jenieckiego na Syberii, skąd latem 1918 r. udało mu się przedostać do tworzącej się w Omsku polskiej 5 Dywizji Syberyjskiej. W jej składzie, jako podporucznik uczestniczył w walkach z Armią Czerwoną, toczących się w rejonach linii transsyberyjskiej, gdzie znów 1 XI 1918 r. dostał się do niewoli bolszewickiej i został zesłany do Irkucka, gdzie zorganizował Polskie Gimnazjum Realne i pracował tam jako pedagog szkolny. Według niektórych źródeł, z zesłania zwolniony został 30 IX 1922 r., wrócił do Polski. Tymczasem według listy starszeństwa na dzień 1 VI 1919 r. był podporucznikiem Wojska Polskiego i podlegał pod PKU Dębica. Należał wówczas do tzw. oficerskiej kadry okręgowej nr V – oficerskiego pospolitego ruszenia piechoty. 1 X 1922 r. dostał posadę nauczyciela w Gimnazjum Państwowym w Mielcu, gdzie uczył łaciny, języka polskiego i propedeutyki filozofii. Znał też języki obce: rosyjski, niemiecki, włoski,

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

francuski i angielski. Kontynuował też studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie 14 XI 1923 r. zdał egzamin nauczycielski, co pozwoliło mu na otrzymanie stałej posady w mieleckim Gimnazjum, gdzie od roku szkolnego 1925/1926 był sekretarzem dyrekcji, od roku szkolnego 1927/1928 sekretarzem Rady Pedagogicznej, a od 1 XI 1931 r. do 31 VIII 1932 r. sprawował funkcję dyrektora szkoły. W latach 20. uczył także w Prywatnym Seminarium Nauczycielskim Żeńskim w Mielcu. W 1937 r. został przeniesiony do Gimnazjum w Końskich, gdzie zamieszkał przy ul. 3-go Maja 86.

Poza pracą nauczyciela udzielał się społecznie. Był drużynowym I Mieleckiej Drużyny Harcerzy im. T. Kościuszki, a od stycznia 1923 r. do września 1924 r. był komendantem hufca ZHP Mielec. Publikował też artykuły w sprawozdaniach mieleckich gimnazjów, prywatnego i państwowego. Był aktywnym działaczem towarzystw, m.in. jako prezes Towarzystwa Szkoły Ludowej, delegat do Rady Szkolnej Powiatowej, członek założyciel Towarzystwa Prywatnego Seminarium Nauczycielskiego Żeńskiego, członek Zarządu Koła Opieki Rodzicielskiej. Był także członkiem zarządów: Koła Opieki nad Harcerzami, Komitetu W.F. i P.W., Związku Oficerów Rezerwy, LOPP i Spółdzielni Spożywców „Konsum” oraz członkiem Stowarzyszenia Popierania Szkół Zawodowych w Mielcu. Władysław Kawa był dwukrotnie żonaty. Po raz pierwszy z Felicją z Szeszów, a następnie z Eleonorą Trojanowską, siostrą gen. brygady Mieczysława Trojanowskiego i matki kapitana Zbigniewa Trojanowskiego, z korpusu gen. Andersa, więzionego w Starobielsku i zamordowanego w Charkowie.

Ppor. Władysław Kawa od 1928 r. był oficerem rezerwy pospolitego ruszenia. W kampanii wrześniowej 1939 r. uczestniczył jako oficer 73 pułku piechoty w oddziale zapasowym 23 Dywizji Piechoty Armii „Kraków” i w nieznanych okolicznościach dostał się do niewoli sowieckiej. Więziony był w obozie w Kozielsku, gdzie 4 XI 1939 r. spotkał go spokrewniony z nim, przez żonę Władysława Kawy – Eleonorę Trojanowską, major Adam Solski, który został zamordowany w Katyniu wiosną 1940 r. i zidentyfikowany podczas ekshumacji zwłok przez Niemców wiosną 1943 r. Zaleziono przy nim m.in. pamiątnik, w którym dwukrotnie wspomina prof. Wł. Kawę. (AM 490 - *Solski, Adam, Major, 57. Inf.-Rgt. 2 Notizbücher, Impfzettel, 2 Medaillons, Rechnung, ärztl. Ueberweisungsschein, russisches Schreiben aus dem Lager, Zettel mit Adressen*.) Także inny autor pamiątnika znalezione w Katyniu, Zbigniew Przystasz,

Włodzimierz Gąsiewski

odnotował, że profesor Kawa 26 II 1940 r. przeprowadził w obozie w Kozielsku odczyt na temat teologii Greków, a 2 marca o stosunkach politycznych.

Władysław Kawa został wywieziony z obozu XVIII transportem w nocy z 29 na 30 kwietnia 1940 r. do stacji Gniezdowo – poz. 26 (nr sprawy – 3914) na liście wywozowej Nr 052/2 z „27” kwietnia 1940 roku. Wraz z innymi Polakami zaprowadzony do lasu w Katyniu i prawdopodobnie zamordowany przez NKWD. Podczas ekshumacji zwłok prowadzonej wiosną 1943 r. jego zwłoki nie zostały zidentyfikowane i znajduje się na liście zaginionych więźniów obozu w Kozielsku. Edward Michocki uważa, że należy zidentyfikować ppor. Władysława Kawę z nr 0435, na niemieckiej liście *Amtliche Material* z wiosny 1943 r. Przy znalezionym zabitym figurującym pod tym numerem znaleziono: *Leiche in Uniform. Schulterstück ohne Abzeichen, ein Zettel von der Apotheke Korski in Kowo, 3. Mai, Straße 96, Tel. 42 (w mundurze, bez dystynkcji, kartka z apteki Korski w Kowo, ul. 3-go Maja 96 – telefon 42.* Edward Michocki tłumaczy, że „Korski” – oznacza Końskie, a „w Kowo”, oznacza W. Kawę, który przed wojną mieszkał w Końskich, przy ul. 3-go Maja 86. Nie wiadomo tylko jaki numer telefonu posiadał prof. Wł. Kawa przed wojną w Końskich? Władysław Kawa za swą działalność 5 XII 1929 r. został wyróżniony prawem do Medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości. Jego nazwisko widnieje na tabliczce memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu oraz w Katedrze Polowej Wojska Polskiego w Warszawie.

Amtliche Material..., s. 31, 152, 177; CAW, AP 1831, 1882; K. Cichecka, F. Śliwa, *Ruch spółdzielczy*. W: Mielec. *Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*. T. 2. Red. F. Kiryk. Mielec 1988, s. 420; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 66; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 256; *Katyń*, opr. A. Ł. Szcześniak. Warszawa 1989, s. 191, 223; W. Kawa, *Praca umysłowa młodzieży szkolnej. (Kilka uwag z praktyki szkolnej)*. W: *XVIII Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny w Mielcu) za rok szkolny 1929/1930*, s. 30-44; J. Krężel, *Dobrze zasłużeni Polsce. „Jednodniówka Mieleckiego Środowiska [ZHR]...”*, s. 7-10; tenże, *Dzieje skautingu – harcerstwa w Mielcu 1911-1939*. Mielec 2006, s. 126; M. Maciąga, *Gimnazjum mieleckie w dwudziestoleciu międzywojennym*. W: *80 lat Gimnazjum i Liceum im. St. Konarskiego w Mielcu 1905-1985*. opr. tenże Mielec 1986, s. 23-44 (według obowiązującej w PRL wersji wydarzeń Wł. Kawa zginął w Katyniu późną jesienią 1941 r.); tenże: *Oświata i szkolnictwo*. W: *Mielec. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*. T. 2. Red. F. Kiryk. Mielec 1988, s. 160-175; M. Maciąga, I. Jaromski, *Sylwetki mielczan*. W: Mielec. *Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*. T. 2. Red. F. Kiryk. Mielec 1988, s. 839; E. Michocki, *Katyński Słownik Biograficzny Ziemi Mieleckiej. Kawa Władysław*. Tygodnik Mielecki „Korso”. R. 1995,

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

nr 27, s. 5; *Rocznik oficcerski rezerw 1934...*, s. 261, 932; A. Solski, *Pamiętnik znalezione w Katyniu*. Warszawa 1989 (drugi obieg), Wydawnictwo WP „Most”0, s. 17-18; *Sprawozdania Dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego* (typ humanistyczny w Mielcu) za lata szkolne: 1924/1925, 1925/1926, 1927/1928, 1928/1929, 1931/1932; M. Walczak, *Ludzie nauki i nauczyciele podczas II wojny światowej*; J. Witek, *Encyklopedia miasta Mielca...*, t. 1, s. 359; tenże: *Biogramy*. W: *Księga Jubileuszowa 100 rocznicy powstania Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak, Mielec 2005, (inf. i fot.) s. 423-424. tenże, *Życie kulturalne*. W: *Mielec. Studia i materiały z dziejów miasta i Regionu*. T. 2. Red. F. Kiryk. Mielec 1988, s. 176; Zasoby Internetu: <http://www.katedrapolowa.pl>

Krempa Władysław Michał (1906-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, urzędnik skarbowy, ppor. rezerwy WP

Urodził się 1 III 1906 r. w Złotnikach koło Mielca, jako syn Kazimierza. Uczeń mieleckiego gimnazjum i jego absolwent z roku szkolnego 1927/1928. W 1929 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty. W latach 1933 i 1936 odbył ćwiczenia rezerwy w 56 p.p., a na przełomie 1937 i 1938 r. w 58 p.p. jako dowódca plutonu. W cywilu był urzędnikiem skarbowym. Po 17 września 1939 r. w nieznanymi okolicznościach wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w Starobielsku. W kwietniu lub maju 1940 r. zamordowany w siedzibie NKWD w Charkowie i jest pochowany na tamtejszym Polskim Cmentarzu Wojennym. Do czasu wydania niniejszej publikacji w Mielcu nieznanymi i nieupamiętniony.

Alfabetyczny spis absolwentów szkoły, opr. A. Tychanowicz. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 715; CAW, AP 7162; *Charków. Księga cmentarna*. Warszawa 2003, s. 262; *Lista Starobielska nr 1359*.

Lubaska Marian Jan (1901–1940)

uczeń Gimnazjum w Mielcu, mjr sł. stałej WP

Urodził się 26 X 1901 r. w Mielcu, jako syn Zdzisława i Bronisławy z Kamińskich (według innych źródeł z Hajców). Jego ojciec, zmarły w 1942 r. był kancelistą sądowym w Mielcu, a matka – zmarła w 1938 r., spokrewniona była z mieleckimi rodzinami Leyków, Szwakopów i Kapuścińskich. Młody Marian w 1912 r. ukończył pięcioklasową Męską Szkołę Ludową w Mielcu,

Włodzimierz Gąsiewski

zwaną „Szkolą pod Zegarem”, a potem kontynuował naukę w c.k. Gimnazjum w Mielcu, gdzie należał do I Mieleckiej Drużyny Skautowej im. T. Kościuszki. W Wojsku Polskim służył do 1919 r. w 37 p.p. W 1920 brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w szeregach 201 p.p. Po jej zakończeniu wrócił do Mielca i w 1921 r. zdał maturę, a następnie ponownie wstąpił do wojska. W 1922 r. ukończył Szkołę Podchorążych w Warszawie, a w 1925 r. także Szkołę Oficerską Piechoty. Według listy starszeństwa oficerów zawodowych piechoty z dniem 1 VII 1927 r. był porucznikiem pozostając w dyspozycji szefa Departamentu Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych. Następnie służył w 4 pp. Legionów w Kielcach, tzw. „Czwartakach”, gdzie został awansowany do stopnia kapitana. Służył też w Szkole Podoficerskiej 5 Brygady Korpusu Ochrony Pogranicza, od 1932 r. znów był w dyspozycji szefa Departamentu Piechoty MSWojsk, zaś w 1939 r. służył w Centrum Wyszkożenia Saperów.

Latem 1939 r. otrzymał krótki urlop i przebywał w Mielcu. Kampanię wrześniową kpt. Marian Lubaska odbył na szlaku bojowym kieleckich „Czwartaków”, który ostatnie swoje ciężkie boje prowadził w obronie Modlina do 28 września 1939 r. Kpt. Lubaska prawdopodobnie na początku października 1939 r. w nieznanym miejscu i okolicznościach dostał się do niewoli sowieckiej. Wiadomo, że Armia Czerwona przekazała go NKWD w punkcie zdawczo-odbiorczym polskich jeńców wojennych w Szepietówce, przygranicznej wówczas miejscowości na Ukrainie Wschodniej. Stamtąd w wyniku selekcji został osadzony w obozie w Starobielsku (na Liście Starobielskiej pod nr 1977), skąd wielokrotnie listownie dawał znać rodzinie. W kwietniu lub maju 1940 r. został wywieziony z obozu transportem kolejowym i przetrzymywany krótko w siedzibie NKWD w Charkowie i wraz z innymi oficerami rozstrzelany w celi straceń. Nazwisko kpt. Lubaski figuruje na sowieckim wykazie 4031 zamordowanych jeńców polskich z obozu starobielskiego i zostało umieszczone przy poz. 1977. Marian Lubaska za swoje zasługi został odznaczony Krzyżem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921 oraz Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości. Na cmentarnym epitafium nagrobkowym mogiły Lubasków w Mielcu wyryto napis „MARIAN – KATYŃ”. Jego nazwisko widnieje również na tabliczce memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu.

V. Sprawozdanie dyrektora c.k. gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1916/1917. Mielec 1917, s. 33-34; VI. Sprawozdanie dyrektora c.k. gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1917/1918.

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Mielec 1918, s. 32; VII. *Sprawozdanie dyrekcji gimnazjum państwowego w Mielcu za rok szkolny 1918/1919*. Mielec 1919, s. 30; IX. *Sprawozdanie dyrekcji gimnazjum państwowego w Mielcu za rok szkolny 1920/1921*. Mielec 1921, s. 12, 18; *Absolwenci*. Opr. A. Tychanowicz. W: *Księga Jubileuszowa 100 rocznicy powstania Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 553, 724; CAW, Ap. 1245; *Zespół akt Biura Personalnego MSWojsk. 611/124; Charków. Księga cmentarna...*, s. 305; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 68; J. Krężel, *Dobrze zasłużeni Polsce. „Jednodniówka Mieleckiego Środowiska [ZHR]...”*, s. 7-10; M. Maciąga, *Oświata i szkolnictwo*. W: Mielec. *Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*. Red. F. Kiryk. Mielec 1988, s. 175 (podawana jest tu data zamordowania przez okupanta majora Mariana Lubaski jako późna jesień 1941 r.); E. Michocki, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Lubaska Marian Jan (lat 38) kapitan piechoty służby stałej. „Korso”*. R. 1995, nr 32, s. 5; E. Michocki, R. Śniezek, *Katyński Apel Pamięci...: Rocznik oficerski 1932...*, s. 108, 437; J. Skrzypczak. *Rok 1920. Mielczanie w wojnie polsko-bolszewickiej*. Mielec 2010, s. 90; J. Witek, *Encyklopedia miasta Mielca*. T. 2. Mielec 2008, s. 42

Malinowski Edmund Paweł (1892-1940)

uczeń Gimnazjum w Mielcu, lekarz, kpt. sł. stałej WP

Urodził się 16 XII 1892 r. w Dzikowie, powiat tarnobrzeski, jako syn Michała i Wiktorii z domu Drzewińska. Jego ojciec był buchalterem w Kasie Oszczędnościowej w Tarnobrzegu. Młody Paweł szkołę powszechną ukończył w Tarnobrzegu. Najpierw uczęszczał do gimnazjum w Tarnowie. W latach 1905-1910 był uczniem Gimnazjum w Mielcu, gdzie naukę zaczął jako repetent. Mieszkał wówczas u szewca Karola Lejki, przy ul. Kilińskiego 119. Do tej samej klasy Ia chodził jego młodszy brat Stanisława Walenty, ur. 28 IV 1894 r., który razem z nim mieszkał. Edmund Malinowski świadectwo dojrzałości uzyskał w 1913 r. w Krakowie. Następnie studiował medycynę, początkowo na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a następnie Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie w lipcu 1924 r. otrzymał dyplom doktora nauk lekarskich. Jako lekarz internista praktykował w szpitalach województwa katowickiego i w Szpitalu Państwowym we Lwowie. Był asystentem Spółki Brackiej i Kliniki Kobiecej w Królewskiej Hucie, Lecznicy Brackiej w Rudzie, Kuźnicy i Bielszowicach, a potem lekarzem Kasy Chorych w Katowicach-Ligocie. W 1934 r. został przydzielony do kadry 2 Szpitala Okręgowego, a w 1939 r. został przenie-

Włodzimierz Gąsiewski

siony do kadry 10 Szpitala Okręgowego w Przemyślu. Był żonaty z Elżbietą z domu Pilch, miał córkę. Po 17 września 1939 r. w nieznanymi okolicznościach wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w Starobielsku (Lista Starobielska 2302). Według relacji por. rez. Ottona Bisanza (zmarł 23 III 1953 r. w Londynie), byłego jeńca obozu w Starobielsku, „starszego” jednego z mieszkalnych bloków obozowych, Edmund Malinowski został wywieziony z obozu 2 V 1940 r. Zamordowany w siedzibie NKWD w Charkowie i jest pochowany na tamtejszym Polskim Cmentarzu Wojennym. Do czasu wydania niniejszej publikacji w Mielcu nieznanymi i nieupamiętniony.

Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu (AGILM), c.k. *Gimnazjum w Mielcu, Katalog klasy Ia roku szkolnego 1906/1907*. Sygn. 1.1.02, k. 18, 19; CAW, AP6938; *Tajny Dziennik Personalny Rezerw MSWojsk.* 1938; *Charków. Księga cmentarna*. Warszawa 2003, s. 325; Z. Gajowniczek, *Lista starobielska*. W: „Wojskowy Przegląd Historyczny”. R. 1993, z. 1; J. B. Gliński, *Słownik biograficzny lekarzy i farmaceutów ofiar II wojny światowej*. Wrocław 1997; A. Moszyński, *Lista katyńska...*, s. 300; J. Tucholski, *Mord w Katyniu...*; T. Zych, *Tarnobrzescy Katyńscy*. Tarnobrzeg 2000; tenże, *Tarnobrzesci słownik biograficzny*. T. 2. Tarnobrzeg 2001, inf. i fot.) s. 148; zasoby archiwalne i biblioteczne Janusza Grdenia z Woli Mieleckiej.

Mazur Stanisław (1909-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, por. służby stałej WP

Urodził się w 24 marca 1909 r. w Rzędzianowicach, jako syn Mateusza i Zofii z Rządzkich i być może na dalsze jego życie miał wpływ udział jego ojca, jako żołnierza i inwalidy wojennego w I wojnie światowej na froncie w Rosji. Być może też miały znaczenie losy rodziny Rządzkich ze strony matki, z których Stanisław Rządzki był zarządcą gospodarstwa rządowego w Spale, za czasów prezydenta RP Ignacego Mościckiego, a Józef Rządzki dyrektorem fabryki w Kielcach. Mazurowie też, jak wielu innych ówczesnych właścicieli postanowili kształcić swoje dzieci i Stanisław, zapewne po ukończeniu miejscowej Szkoły Powszechnej, w 1920 r. poszedł na naukę do mieleckiego Gimnazjum zostając uczniem klasy Ia, do której wraz z nim uczęszczał Władysław Jasiński, późniejszy legendarny „Jędrus”. Stanisław Mazur ukończył naukę gimnazjalną, zdając maturę w maju 1930 r., wybierając sobie jako przyszły

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

zawód - służbę wojskową. Po maturze Stanisław Mazur jako ochotnik wstąpił do wojska i ukończył Szkołę Podchorążych Piechoty w Komorowie k. Ostrowi Mazowieckiej. Jako podporucznik otrzymał przydział do 13 pułku piechoty w Pułtusk, gdzie po czterech latach wzorowej służby został awansowany do stopnia porucznika. Jesienią 1937 r. został skierowany do służby w Korpusie Ochrony Pogranicza, gdzie w 3 pułku piechoty KOP „Głębokie” był dowódcą plutonu łączności batalionu KOP „Berezwecz”, stacjonującego w Głębokiem na Wileńszczyźnie. 15 X 1938 r. zawarł związek małżeński z Haliną Elżbietą Zybiewską¹, którą poznał podczas służby w Pułtusk. W przyjęciu ślubnym ze strony rodziny

z Rzędzianowic wzięli udział jego wujowie Stanisław i Józef Rządzczy.

W marcu 1939 r. za wzorową służbę por. Mazur został wyznaczony przez dowództwo KOP na studia wojskowe, których nie podjął z powodu dyslokacji i częściowej mobilizacji służb nadgranicznych. Następnie por. Stanisław Mazur wraz z batalionem „Berezwecz” został przeniesiony na Śląsk i przez pół roku między marcem a sierpniem 1939 r. stacjonował w Żywcu i został włączony do 2 pułku piechoty KOP (w składzie 1 Brygady Górskiej KOP, podporządkowanej Grupie Operacyjnej „Bielsko”). Ze względu na tajemnicę wojskową dopiero w maju por. Mazur powiadomił żonę o nowym miejscu postoju jednostki. Wkrótce Halina Mazur przybyła do Żywca, pozostając tam do połowy sierpnia 1939 r. Wyjechała do domu, kiedy mąż wraz z 1 batalionem

¹ **Halina Elżbieta Mazurowa** z d. Zybiewska, ur. 5 11 1917 r. w Zawadach k. Makowa Mazowieckiego, córka Jana Zygmunta i Julii z Napiórkowskich. Ukończyła Gimnazjum im. Klaudyny Potockiej w Pułtusk i Uniwersytet im. J. Piłsudskiego w Warszawie. Od czerwca 1945 r. polonistka Liceum Ogólnokształcącego im. P. Skargi w Pułtusk. Była też wychowawczynią w internacie i w latach 1945-46 twórczynią biblioteki i czytelnicy szkolnej. Była organizatorką i opiekunką „Koła Polonistów im. A. Mickiewicza”. Organizowała dla młodzieży szkolnej i mieszkańców Pułtuska spotkania z literatami, konkursy i wystawy. Przygotowywała z młodzieżą sztuki teatralne, m.in. „Dziady” i „Pana Tadeusza”, przeprowadzała szkolne eliminacje konkursów recytatorskich, literackich młodych talentów. Do 1993 r. była najdłużej pracującym nauczycielem w Polsce. Wielokrotnie nagradzana za osiągnięcia w pracy zawodowej, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi i medalem „Za zasługi dla Ziemi Pułtuskiej”. Interesowała się też historią i ekologią. Zmarła 1 III 2004 r. w Pułtusk i jest pochowana na tamtejszym cmentarzu parafialnym Św. Krzyża. Zob. *Kto jest kim w ciechanowskim*. Red. T. Kaczorowska. Ciechanów 1994, s. 122; zob. także: Por. W. Gąsiewski, *Mazurowie – rodzina katyńska... Od Katynia do Nysy i Szprewy*. „Nadwisłocze”. R. 2010, nr 2, s. 46.

Włodzimierz Gąsiewski

2 pp KOP został skierowany w pobliże granicy państwowej w Karpatach. Od tej pory Halina Mazur już więcej nie widziała się z małżonkiem. 28 sierpnia 1939 r. w Makowie Podhalańskim por. Mazur został odkomenderowany pod Węgierską Górkę i przydzielony do załogi artyleryjskiego fortu „Waligóra”. W chwili wybuchu II wojny światowej należał do sztabu dowództwa tego batalionu i pełnił funkcję oficera łączności. Jego szlak bojowy podczas kampanii wrześniowej przebiegał następująco: z Węgierskiej Górki przez okolice następujących miejscowości: Wadowice (3 IX), Skawina (4-5 IX), Wieliczka i Bochnia (6 IX), Borzęcin, Żabno, Dąbrowa Tarnowska, Radomyśl Wielki i Przeclaw (7-8 IX), Kolbuszowa i Majdan Królewski (9 IX), Sokółów, Leżajsk, Krzeszów i Sieniawa (10 IX; resztki batalionu „Berezwecz” włączono wówczas do kombinowanego składu pułku KOP ppłka Wojciecha Wójcika), Jarosław i Lubaczów (11 IX), Biłgoraj i Janów Lubelski (12-13 IX), Oleszyce, Lubaczów, Cewków, Dzików i Dachnów (14-15 IX). Nie wiadomo kiedy dokładnie i w jakich okolicznościach por. Stanisław Mazur został wzięty do niewoli sowieckiej. Ciekawostką jest fakt, że w 1939 r. por. Stanisław Mazur co najmniej dwukrotnie przebywał w Rzędzianowicach, spotkał się ze swoimi rodzicami oraz bratem Józefem, późniejszym żołnierzem 2 Armii Wojska Polskiego. Pierwszy raz w lipcu, a drugi ok. 9 września, już podczas walk z Niemcami, kiedy to spod Kolbuszowej przyjechał wraz z innym oficerem i kierowcą, wojskowym samochodem terenowym. Wówczas to także jego rodzice i rodzeństwo widzieli go po raz ostatni. Natomiast późną jesienią 1939 r. widział go jeszcze inny rodak z Rzędzianowic, jego szwagier Tadeusz Cebula, mąż siostry Stanisława Mazura - Stanisławy. Tadeusz Cebula jako szeregowy żołnierz Wojska Polskiego dostał się do niewoli sowieckiej i przebywał w obozie jenieckim w okolicach Lwowa. Tam też w sąsiadującym za drutami ogrodzenia był tymczasowy obóz dla polskich oficerów i tam spotkał właśnie por. Stanisława Mazura. Radził mu aby ściągnął emblematy oficerskie, chciał mu nawet dać swój mundur, ale por. Mazur się na to nie zgodził. Tadeusz Cebula wspominał, że Sowietci patrzyli nawet na ich ręce, czy są spracowane, które ich zdaniem wskazywały na pochodzenie jeńca. Było wówczas bardzo zimno. Por. Mazur miał na sobie tylko letni mundur polowy, wtedy szwagier dał mu swój koc, a następnego dnia jeńców oficerów już nie było. Tadeusza Cebulę Sowietci zwolnili i jak wielu innych szeregowców wrócił do domu. Pewne jest, że

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

por. Mazur został osadzony w obozie w Kozielsku, gdyż stamtąd wysłał kartkę pocztową 20 stycznia 1940 r., a datowaną na stemplu pocztowym 13 II 1940 r., na adres Haliny Mazurowej, zamieszkałej u swych rodziców w Pułtusku, Rynek 3. Por. Mazur prawdopodobnie kartkę z niewoli przysłał również do rodziców w Rzędzianowicach. Por. Stanisław Mazur został wywieziony z obozu w Kozielsku (II transportem wysłanym 4 kwietnia 1940 r.) i zamordowany przez NKWD w Katyniu. Jego nazwisko (poz. 39) figuruje wśród 78 polskich jeńców wymienionych na liście wywozowej NKWD z „2” (lub 3) IV 1940, przekazanej Polsce przez Związek Sowiecki w 1990 r. Ekshumowany został na wiosnę 1943 roku – Nr AM 245. Znalaziono przy nim dowód osobisty, kartę szczepienia i 3 odcinki pocztowe ze stemplem „Żywiec” (*Mazur, Stanisław. Personalausweis, Impfzettel Nr. 3180, 3 Postabschnitte m. Stemp. „Żywiec”*). Ponadto ekshumowano jeszcze dwie inne osoby, które zidentyfikowano jako: Mazur ...?, s. Jana (AM 1978) oraz Mazur S., ppor. (AM 236). Żona por. Mazura przez wiele lat nadal pisała do niego listy, ciągle go poszukiwała i nigdy ponownie nie wyszła za mąż, choć namawiała ją do tego rodzina. 11 listopada 1989 r. Halina Mazurowa odsłoniła w Pułtusku tablicę pamiątkową oficerów męczenników związanych z Pułtuskiem. Podczas uroczystości wmurowano także urnę z ziemią katyńską. 30 listopada tego samego roku żona por. Mazura przysłała list do rodziny męża, mieszkającej już wówczas w Mielcu, przysyłając im kopię kartki pocztowej z obozu w Kozielsku, której prawdopodobnie nigdy wcześniej nikomu nie pokazywała. W ten sposób tajemnica zaginięcia i śmierci por. Stanisława Mazura, który pośmiertnie został awansowany do stopnia kapitana, ostatecznie się wyjaśniła. W tej chwili na Ziemi Mieleckiej są trzy symboliczne miejsca związane z por. Mazurem. Jest to „Ściana Katyńska” z jego tabliczką na murze kościelnym bazyliki mniejszej w Mielcu, symboliczny grób na cmentarzu parafialnym w Rzędzianowicach oraz symboliczna mogiła na cmentarzu parafialnym w Czerminie.

Amtliche Material..., s. 171; Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu: *Katalog Główny, rok. szk. 1920/21*, sygn. 1.1.60, L. 13, L. 21; *Katalog Okresowy rok. szk. 1929/1930*, sygn. 1.1.92, nr kol. 19; *Katalog Główny, rok. szk. 1929/30*, sygn. 1.1.90, nr kol. 19, sygn. 1.1.90, nr kol. 19; Archiwum, relacje i zdjęcia rodziny Mazurów i Markowskich w Mielcu; *IX. Sprawozdanie dyirekcji Państwowego Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1920-21*. Mielec 1921, s. 13; *XIII. Sprawozdanie dyirekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1924-25*. Mielec 1925, s. 17;

Włodzimierz Gąsiewski

XIV. *Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1925-26*. Mielec 1926, s. 22; XVI. *Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1927-28*. Mielec 1928, s. 53; XVII. *Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1928-29*. Mielec 1929, s. 96; XVIII. *Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1929-30*. Mielec 1930, s. 115; *Alfabetyczny spis absolwentów szkoły*, opr. A. Tychanowicz. W: *Księga Jubileuszowa 100 rocznicy powstania Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 735; *Cmentarz parafialny w Rzędzianowicach. Fot. W. Gąsiewski symbolicznej tablicy nagrobnej Stanisława Mazura*. 31 VIII 2010 r. Zb. wł.; *Cmentarz wojskowy w Chorzelowie. Fot. W. Gąsiewski tablicy pamiątkowej*. 13 VIII 2010 r. Zb. wł.; R. Dalecki, *Armia „Karpaty” w wojnie obronnej 1939*. Rzeszów 1989; J. K. Danel, *Od Ściany Katyńskiej do pielgrzymki w Katyniu*. „Polonia Restituta”. Mielec 2010, s. 10-14; P. Dębicki, *20 lat temu w Mielcu*. „Polonia Restituta”. Mielec 2010, s. 6-10; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 91; tenże: *Mazurowie – rodzina katyńska... Od Katynia do Nysy i Szprewy*. „Nadwiślocze”. R. 2010, nr 2, s. 46; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 390; *Katyni. Lista ofiar i zaginionych*, opr. A. L. Szcześniak. Warszawa 1989, s. 109; *Kto jest kim w ciechanowskiem*. Red. T. Kaczorowska. Ciechanów 1994, s. 122; M. Maciąga, *Oświata i szkolnictwo*. W: *Mielec. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*. Red. F. Kiryk. T. 2. Mielec 1988. W publikacji tej podaje się, że Stanisław Mazur, oficer WP został zamordowany w obozie ofic. późną jesienią 1941 r., co sugerowało zbrodnię dokonaną przez Niemców; E. Michocki, *Gdzie jest kapitan Stanisław Mazur z Rzędzianowic? „Głos Załogi”*. R. 1990, nr 6, s. 3; tenże: *Kozielsk, Ostaszków, Starobielsk. Mieleckie ofiary zbrodni*. „Głos załogi”. R. 1989, nr 45, s. 4; tenże: *Katyński słownik biograficzny. Stanisław Mazur*. „Korso”. R. 1995, nr 14, s. 5; tenże: *Lista katyńczyków - synów Ziemi Mieleckiej*. „Polonia Restituta”. Mielec 2005; tenże: *Mazur Stanisław*, mps. Mielec 2009; W. Steblik, *Armia „Kraków”*. Warszawa 1989, s. 716; J. Witek, *Encyklopedia miasta Mielca*. T. 2. Mielec 2008, s. 80; *Wspomnienie Jana Rzepeckiego*. W: *Wrzesień 1939 w relacjach i wspomnieniach*. Warszawa 1989; *Zbrodnia katyńska w świetle dokumentów z przedmową Władysława Andersa*. Wydawnictwo „Krzyża Nowohuckiego” (drugi obieg). Kraków 1981.

Midura Stanisław Franciszek (1914-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, por. sł. stałej WP

Urodził się 15 II 1914 r. w Wadowicach Górnych, k. Mielca, jako syn Macieja, który z chwilą wybuchu I wojny światowej w 1914 r. został zmobilizowany do armii austriackiej. Walczył na froncie rosyjskim i dostał się do niewoli przebywając kilka lat w obozach jenieckich na Syberii, skąd wrócił w 1921 r. Młody Stanisław najpierw uczęszczał do szkoły powszechnej w Wadowicach Gór-

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

nych, a w latach 1926-1934 do Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego w Mielcu, zdając maturę i wybierając jako przyszły zawód – wojskowego. W klasie IV jego kolegą szkolnym był Kazimierz Sabbat, przyszły premier prezydent RP na uchodźstwie. Po maturze w 1934 r. Stanisław Midura rozpoczął naukę i służbę w Szkole Podchorążych Piechoty w Komorowie, po ukończeniu której 1 X 1938 r. otrzymał stopień podporucznika z przydziałem do 44 p.p. w Sarnach, który potem stacjonował w Równem na Wołyniu (13 dywizja piechoty w składzie Dowództwa Okręgu Korpusu II – Zamość). Nieznany jest szlak bojowy Stanisława Midury, jak też i okoliczności jego aresztowania przez Sowieców. Wiadomo jest, że został osadzony w obozie w Kozielsku, gdyż stamtąd wysłał list do rodziny w Wadowicach Górnych. Wiosną 1940 r. powrócił tam Władysław Ogorzałek, który uciekł z niewoli sowieckiej i wspominał, że widział Stanisława Midurę. Nie wiadomo jednak gdzie i kiedy nastąpiło to spotkanie. Ppor. Stanisław Midura został wywieziony z obozu w Kozielsku koleją, prawdopodobnie transportem XIII, 20 IV 1940 r. i został zamordowany przez NKWD w Katyniu – poz. 36 (Nr sprawy – 3733) na liście wywozowej Nr 036/2 z „16” kwietnia 1940 r. Wiosną 1940 r. został ekshumowany i zidentyfikowany ppor. Miedura Stanisław. Znalezione przy nim legitymację urzędniczą i pocztówkę (*Miedura, Stanislaw, Ltn. Beamtenausweis, Postkarte* – AM 4065). Na liście ofiar opublikowanej latem 1943 r. w „Kurierze Warszawskim”, podano że Stanisław Mi[e]dura, to urzędnik państwowy z Wilna. Jednak według Edwarda Michockiego z Mielca, jest to błędna informacja i chodzi tu o ppor. Stanisława Midurę ur. w Wadowicach Górnych. Jednak jego matka nie wierzyła w śmierć syna i po wojnie nadal prowadziła jego poszukiwania, m.in. przez PCK, gdzie wysłała list syna z Kozielska, ale nie otrzymała żadnej odpowiedzi. Także tygodnik „Zorza” (nr 17 z 1989 r.) publikując listę katyńską zamieścił nazwisko Miedura, a nie Midura. Od 1990 r. Nazwisko Stanisława Midury widnieje na tabliczce memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu.

Antliche Material zum Massennord von Katyn..., s. 271; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 68; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 398; *Katyn. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 114; E. Michocki, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Midura Stanisław Franciszek (lat 26) podporucznik piechoty służby stałej. „Korso”*. R. 1995, nr 39, (inf. i fot.) s. 5; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; E. Michocki, „Jednodniówka...”

Włodzimierz Gąsiewski

Pękalski Marian (1908-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, prawnik, por. rezerwy WP

Urodził się 24 I 1908 r. w Raniżowie, ówczesne województwo lwowskie, jako s. Adama i Anny z Ingramów. Był uczniem gimnazjum w Mielcu, które ukończył w 1928 r. W 1932 r. ukończył Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie i w tym samym roku lwowską Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty przy 17 p.p. Mianowany podporucznikiem 1 I 1934 r. i przydzielony do 62 p.p. Był radcą prawnym w Domu Filatelistycznym w Poznaniu. Żonaty z Zofią z Pillów. W nieznanych okolicznościach został po 17 września 1939 r. wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w Kozielsku. Stamtąd wiosną 1940 r. wywieziony do Katynia (Lista Wywozowa 036/3 z IV 1940) i tam zamordowany. Do czasu wydania niniejszej publikacji w Mielcu nieznanym i nieupamiętnionym.

Alfabetyczny spis absolwentów szkoły, opr. A. Tychanowicz. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 748; CAW, AP 2918; *Katyńska księga cmentarna...*, (inf. i fot.) s. 474.

Pociej Marian (1898-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, inżynier, ppor. rezerwy saperów WP

Urodził się 24 IX 1898 r. w Grybowie, woj. krakowskie. W roku 1916 ukończył Gimnazjum w Mielcu. Absolwent Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. W Wojsku Polskim służył od 1919 r., w 18 p.p., a następnie w Szkole Oficerskiej Kolejowej w Krakowie. Mianowany podporucznikiem 1 VII 1925 r. Po ukończeniu kursu saperów kolejowych w 1929 r. przydzielony do 2 baonu mostów kolejowych. Był akwizytorem Górniczego Towarzystwa Przemysłowego. Po 17 września 1939 r. w nieznanych okolicznościach został wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w Obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony do Katynia (Lista Wywozowa 040/2 z IV 1940 r.) i tam zamordowany. Wiosną 1943 r. ekshumowany i zidentyfikowany. Znalezione przy nim dowód osobisty i kartę szczepień (Uniformierter. Pers.-Ausweis,

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Impfschein - AM 2423). Do czasu wydania niniejszej publikacji w Mielcu nieznanymi i nieupamiętnionymi.

Alfabetyczny spis absolwentów szkoły, opr. A. Tychanowicz. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 552, 753; *Amiliche Material zum Massenmord von Katyn...*, s. 231; CAW, AP 2918; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 492; *Lista katyńska...*, s. 151;

Rusek Tadeusz Feliks (1907-1940)

absolwent gimnazjum w Mielcu, prawnik, por. rezerwy WP

Urodził się 1 V 1907 r. w Wojsławiu, jako syn Karola i Stefanii z Bukowskich. Nie wiadomo gdzie ukończył szkołę podstawową. Także w szkole średniej prawdopodobnie uczył się wcześniej w innym mieście, gdyż w wykazie uczniów mieleckiego gimnazjum figuruje od roku szkolnego 1925/1926 jako uczeń klasy VIb. W klasie tej uczył się także Kazimierz Schab, również w 1940 r. zamordowany w Katyniu. W roku szkolnym 1927/1928 Feliks Rusek zdał maturę i uzyskał świadectwo dojrzałości. Studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W 1931 r. ukończył kurs w Batalionie Podchorążych Rezerwy piechoty w Krakowie. W 1933 r. został magistrem prawa, a następnie doktorem prawa. 15 I 1933 r. został mianowany na stopień podporucznika z przydziałem do 17 p.p., podlegając PKU w Dębicy. 1 I 1937 r. otrzymał stopień porucznika i został przeniesiony z 17 do 73 p.p., następnie zaś do katowickiego baonu Obrony Narodowej. Nie wiadomo gdzie potem zamieszkał, w źródłach podaje się Kraków – z racji studiów i Mikuszowice Śląskie. Miejscowość ta przy nazwisku dr Feliksa Ruska zapisana jest w dzienniczku innego oficera, Dobiesława Jakubowicza, więźnia Kozielska zamordowanego w Katyniu 1940 r., zaś dzienniczek znaleziono przy jego zwłokach. Feliks Rusek miał żonę Janinę, mieszkającą jeszcze w połowie lat 90. XX w. w Krakowie. Z tego związku w 1938 r. urodził się ich syn Tomasz, który wyemigrował za granicę i w poł. lat. 90. Mieszkał w Meksyku. Nie wiadomo w jakich okolicznościach Feliks Rusek został wzięty do niewoli sowieckiej i uwięziony w obozie w Kozielsku, na co wskazuje zapis w korespondencji z 20 XI 1939 r. por. rez. Kazimierza Schaba z Mielca, więźnia tego obozu, zamordowanego w 1940 r. Por. Schab widział w obozie w Kozielsku Feliksa

Włodzimierz Gąsiewski

Ruska, a że był jego szkolnym kolegą, więc nie mógł się pomylić. Por. Feliks Rusek został wiosną 1940 r. wywieziony z obozu w Kozielsku do Katynia (Lista Wywózowa 025/3 z 9 IV 1940 r.) i tam prawdopodobnie zamordowany, chociaż podczas ekshumacji wiosną 1943 r. jego ciała nie zidentyfikowano. Nazwisko Feliksa Ruska widnieje na tabliczce memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu.

*XIV Sprawozdanie dyirekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1925/1926. Mielec 1926, s. 25; XV Sprawozdanie dyirekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1926/1927. Mielec 1927, s. 39; XVI Sprawozdanie dyirekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1927/1928. Mielec 1928, s. 46; CAW, AP 9416, 3096, 837; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 69; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 540; M. Maciąga, *Gimnazjum mieleckie w dwudziestoleciu międzywojennym...*, s. 44; E. Michocki, R. Snieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; E. Michocki, „Jednodniówka...”; tenże, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Rusek Feliks Tadeusz (lat 32) podporucznik rezerwy. „Korso”*. R. 1995, nr 34, s. 5; *Rocznik oficerski rezerw...*, s. 445*

Schab Kazimierz Stefan (1909-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, prawnik, por. rezerwy WP

Urodził się 1 I 1909 r. w Mielcu, jako syn Józefa i Karoliny z Wertzów, wywodzącej się z kolonistów niemieckich. Był uczniem gimnazjum w Mielcu. Maturę zdał w maju 1929 r., powtarzając klasę VIIIb, w której rok wcześniej uczył się razem z Feliksem Ruskiem, którego późną jesienią 1939 r. spotkał w obozie w Kozielsku i który również wiosną 1940 r. został zamordowany w Katyniu. Do klasy maturalnej Kazimierza Schaba uczęszczał Tadeusz Schab, również urodzony w Mielcu 21 VIII 1910 r., prawdopodobnie jego brat, wybierający po maturze zawód wojskowego. Ciekawostką jest również fakt, że do klasy tej uczęszczał też potomek kolonistów niemieckich Jan Sehn z Tuszowa Kolonii, który po wojnie był m.in. współtwórcą Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich. Po zdaniu matury w 1929 r. Kazimierz Schab rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Podczas studiów w 1933 r. ukończył kurs podchorążych rezerwy przy 19 p.p. uzyskując stopień sierżanta

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

podchorążego. Po studiach pracował jako urzędnik bankowy, początkowo w Banku Polska Kasa Opieki S.A. Należał do 26, potem do 17 p.p. Mianowany podporucznikiem według starszeństwa 1 I 1935 r. 4 II 1939 r. ożenił się z Zofią Hammer, również wywodzącą się z rodziny kolonistów niemieckich. Ślub wzięli w kościele św. Mateusza w Mielcu, a zamieszkali wspólnie w Warszawie. Na wiosnę 1939 r. Kazimierz Schab otrzymał posadę w Banku Polskim w Lidzbarku Warmińskim, a po trzech miesiącach został stamtąd przeniesiony służbowo do Mławy, gdzie również zamieszkał, zaś jego żona wróciła do Mielca. W sierpniu zgłosił się do nowej pracy, ale wkrótce został zmobilizowany do wojska z przydziałem do przygranicznej jednostki piechoty w Sarnach lub w Łucku na Wołyniu przy granicy ze Związkiem Sowieckim. Tam też, po wkroczeniu Sowieców do Polski, został w nieznanych okolicznościach wzięty do niewoli i prawdopodobnie w Jarmolińcach został przekazany przez Armię Czerwoną sowieckiemu NKWD, a potem osadzony w obozie w Kozielsku. Stamtąd wysłał dwa listy do żony w Mielcu. Wiosną ppor. rez. Kazimierz Schab został wywieziony z obozu, prawdopodobnie transportem wysłanym 21 kwietnia 1940 r. i zamordowany przez NKWD w Katyniu – poz. 89 (Nr sprawy – 3491) na liście wywozowej Nr 036/4 z „16” kwietnia 1940 r. Podczas ekshumacji przez Niemców wiosną 1943 r. prawdopodobnie został zidentyfikowany z błędnie odczytanim nazwiskiem (*Schwabe, Kazimierz, Lt. 1 Brief, 1 Briefumschlag* - Nr 898, znaleziono przy nim list i kopertę). W tej sprawie żona Kazimierza Schaba wysłała wiosną 1943 r. list do krakowskiego biura informacyjnego PCK w Krakowie i 9 IX 1943 r. otrzymała list od dyrektora PCK w Warszawie, że jest na liście ekshumowanych oficerów w Katyniu pod nr 898, ale znaleziony przy nim list znajdował się w rękach niemieckich i tylko można było przypuszczać, że był on od żony zamordowanego z Mielca. List ten prawdopodobnie nigdy się nie odnalazł. W kilka lat po wojnie owdowiała Zofia Schab wyszła ponownie za mąż i przyjęła nazwisko Kotulska. Należy podkreślić, że z rąk sowieckich w Katyniu zginął jej stryj por. Józef Hammer oraz kpt. Jan Seiler, jej wujek – jeniec obozu w Starobielsku, zamordowany w Charkowie. Z jej dalszej rodziny zamordowany został przez Niemców Zygmunt Koenigsberg, inżynier chemik i jego syn Ryszard zamieszkali w Warszawie oraz kuzyn Antoni z Mielca – wszyscy byli potomkami niemieckich osadników w Polsce. Nazwisko Kazimierza Schaba widnieje na tabliczce

Włodzimierz Gąsiewski

memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu. Jego symboliczna mogiła znajduje się na cmentarzu parafialnym w Mielcu przy ul. Sienkiewicza.

*XIV Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1925/1926. Mielec 1926, s. 25; XV Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1926/1927. Mielec 1927, s. 39; XVI Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1927/1928. Mielec 1928, s. 46; XVII Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego (typ humanistyczny) w Mielcu za rok szkolny 1928/1929. Mielec 1928, s. 87, 90, 97; Amtliche Material zum Massenmord von Katyń..., s. 190; CAW, AP 8182; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 69; *Katyńska księga cmentarna...*, (inf. i fot.) s. 554; E. Michocki, „Jednodniówka...”; tenże, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Schab Kazimierz Stefan (lat 31) podporucznik piechoty rezerwy. „Korso”*. R. 1995, nr 36, s. 5; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; H. Momot, D. Momot, *Cmentarz parafialny przy ulicy Sienkiewicza w Mielcu...*, s. 208;*

Seiler Jan Edward (1891-1940)

uczeń Gimnazjum w Mielcu, osadnik, kpt. rezerwy WP

Urodził się 19 VIII 1891 r. w Woli Pławskiej, jako syn Jana - rolnika i Doroty z domu Hammer, która wywodziła się z kolonistów niemieckich osiadłych w latach 1782-1787 w Schönanger. Prawdopodobnie Seilerowie, także koloniści niemieccy, w tym samym czasie osiedlili się w Woli Pławskiej. W roku szkolnym 1905/1906 uczęszczał do klasy Ia, nowo otwartego Gimnazjum w Mielcu. Do tej samej klasy chodził Wincenty But, więzień obozu w Starobielsku, zamordowany w 1940 r. przez NKWD w Charkowie, Michał Tobiasz – więzień obozu w Kozielsku zamordowany w 1940 r. przez NKWD w Katyniu. Równoległe wówczas w tym samym gimnazjum uczyli się: Jan Ciołkosz, zamordowany przez NKWD w Katyniu oraz Edmund Malinowski, zamordowany przez NKWD w Charkowie. W 1909 r. Jan Seiler wyjechał do USA i mieszkał w okolicach Nowego Jorku. W Stanach Zjednoczonych ukończył szkołę średnią. Działał tam również jako instruktor Związku Sokółów Polskich, w gnieździe nr 15 i w drużynie polowej. Potem zaś został

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

naczelnikiem Okręgu Szkolnego nr 9 w Judyca N.Y.. Od 3 I do 30 VI 1917 r. w pierwszej 23-osobowej grupie kursantów, na terytorium Kanady przy uniwersytecie Toronto. Tam też ukończył szkołę wojskową. Od 1 VII do 21 IX 1917 r., już jako podporucznik, uczestniczył w kursie obsługi karabinów maszynowych, gdy zaś wrócił do USA kontynuował pracę w Związku Sokolim. Od 7 X do 1 XI 1917 r. działał na terenie USA jako organizator Armii Polskiej we Francji. Wówczas był już podporucznikiem. Początkowo był szefem biura meldunkowego w Detroit, potem zaś stacji rekrutacyjnej nr 11 w Schenecktady N.Y. Od 2 XI 1917 r. do 7 II 1918 r. brał udział w szkoleniach w kanadyjskim obozie ćwiczebnym w Niagara-on-the-Lake, skąd odplynął pierwszym transportem ochotników do polskich oddziałów wojskowych we Francji. Tam otrzymał przydział jako dowódca plutonu 2. Kompani I batalionu 2. Pułku Strzelców Polskich. Od 4 V do 4 sierpnia tego roku, już w warunkach frontowych, brał udział w kursie piechoty w Szampanii, w rejonie Vitry-le-Francois, zaś od 5 sierpnia był już dowódcą plutonu kompanii ckm w I batalionie na froncie w Vogezech, w okolicy Raon-l'Étape. Jan Seiler do Polski wrócił w 1919 r. wraz z „Błękitną Armią” wraz ze swoim oddziałem przemianowanym na 44. Pułk Strzelców Kresowych. W tym czasie ukończył Wielkopolską Szkołę Podchorążych w Bydgoszczy. 1 VII 1919 r. awansowany do stopnia porucznika, służąc jako oficer zawodowy w 44 pułku piechoty Pułku Strzelców Kresowych w Równem. W latach 1919-1920 brał udział w walkach na Wschodzie z Ukraińcami i w wojnie polsko-bolszewickiej. Służył w 2 pułku strzelców podhalańskich jako dowódca plutonu karabinów maszynowych i w baonie zapasowym 44 p.p. Nadal pozostając w armii, odbył kurs przeszkolenia w Jarosławiu, po nim zaś 3-miesięczny kurs w Centralnej Szkole Strzelniczej w Toruniu. W 1922 r. został przeniesiony do rezerwy i przydzielony do 59 p.p., w którym odbywał ćwiczenia rezerwy. 1 I 1928 r. został awansowany do stopnia kapitana przydzielony nadal do 59. p.p. w Inowrocławiu i w 24 pp w Łucku na Wołyniu. Podczas pobytu w Łucku w 1929 r. ożenił się. Nadal miał sentyment do swojego chłopskiego pochodzenia, w związku z tym kupił sobie 4-hektarowe gospodarstwo. Uwielbiał też konie i podczas urlopów w rodzinnych stronach urządzał przejażdżki konne z miejscowymi kolegami. Został odznaczony Krzyżem Walecznych (dwukrotnie), Medalem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za wojnę 1918-1921, Srebrnym Krzyżem

Włodzimierz Gąsiewski

Zasługi, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości. Nosił też Odznakę Dobrego Celowniczego CKM. Posiadał też francuskie odznaczenia wojenne, m.in. nadany mu czterokrotnie Croix de Guerre (Krzyż Wojenny), Médaille Commemorative de la Grande Guerre (Medal Pamiątkowy Wielkiej Wojny) oraz belgijskie odznaczenie wojenne Médaille de Iyzere (medal Ize-ry). Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. wzięty do niewoli przez Sowieców i uwięziony w obozie w Starobielsku. Rozstrzelany w 1940 r. w Charkowie. Jego nazwisko przy poz. 2955 figuruje w wykazie 4031 zamordowanych polskich jeńców z obozu starobielskiego. Do czasu wydania niniejszej publikacji jako uczeń Gimnazjum w Mielcu nieznanymi.

Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu (AGILM), c.k. *Gimnazjum w Mielcu, Katalog klasy Ia roku szkolnego 1905/1906*. Sygn. 1.1.01, k. 30; Archiwum Państwowe w Rzeszowie (APRz.), *Mapa katastralna z 1850 r. Gemeinde Plawo*. Zesp. 1313, sygn. 3756; *Charków. Księga cmentarna*. Warszawa 2003, s. 477; W. Gąsiewski, *Kolonizacja niemiecka na Ziemi Mieleckiej*. Mps rozpr. dokt. Warszawa-Rzeszów 2007, s. 305, 319; *Katyń. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 343; *Metryka Józefińska wsi Plawo kolonia Schönanger*. Archiwum Państwowe we Lwowie (APL) sygn. Ń VII-280; E. Michocki, *Katyński Słownik Biograficzny Ziemi Mieleckiej. Seiler Jan Edward (lat 48) kapitan piechoty służby stałej*. „Korso”. R. 1995, nr 24, (inf. i fot.) s. 5; tenże, *Powrót do Katynia. W 60 rocznicę zbrodni sowieckiej 1940-2000*. „Rocznik Mielecki”. R. 1999, T. 2, s. 184-188; *Muzeum Katyńskie*, 3058/A; A. Przybyszewski, *Lista strat. Ofiary wojny – powiat mielecki*. „Nadwiślocze”. R. 2007, nr 1, s. 40-48; *Rocznik Oficerski 1924...*, s. 235, 388; *Rocznik Oficerski 1932...*, s. 69, 587; J. Skrzypczak, *Na drodze do wolności...*, s. 454; tenże, *Rok 1920...*, s. 69;

Sokół Michał (1918-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, ppor. sł. stałej WP

Urodził się 17 III 1918 r. w Cyrance (obecnie Mielec), jako syn Michała, zm. w 1941 r. i Marii Bronisławy z Wichlińskich (według innego źródła z Michlińskich), zmarłej w 1942 r. Młody Michał ukończył szkołę podstawową w Mielcu i tutaj kontynuował naukę w miejscowym Państwowym Gimnazjum im. St. Konarskiego. Jako uczeń zdolny często udzielał korepetycji kolegom.

4 VI 1936 r. po zdanej maturze uzyskał świadectwo dojrzałości. Następnie wstąpił do wojska. W latach 1937-1938 odbywał służbę w 19 pp. we Lwowie,

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

kończąc tam kurs podchorążych i w 1938 r. uzyskując skierowanie do Szkoły Podchorążych Piechoty w Komorowie koło Ostrowi Mazowieckiej. Tam też prawdopodobnie zastał go wybuch wojny i kampania wrześniowa 1939 r. Szkoła, w której się uczył została ewakuowana na tereny wschodnie Rzeczypospolitej. W nieznanych okolicznościach Michał Sokół został wzięty do niewoli sowieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. Stamtąd wysłał list do swojej kuzynki, Janiny Branickiej mieszkającej we Lwowie. Z obozu został wywieziony prawdopodobnie transportem XIX wysłanym 10 maja lub transportem XX z 11 maja i zamordowany przez NKWD w Katyniu, poz. 66 (Nr sprawy 4908) na liście wywozowej Nr 059/1 z maja 1940 r. Podczas ekshumacji wiosną 1943 r. został zidentyfikowany jako podchorąży piechoty. Także jego starszy brat Tadeusz Sokół był we wrześniu 1939 r. więziony przez Sowieców w Brześciu nad Bugiem skąd zbiegł i wrócił do Mielca. Z rodziną Sokołów z Cyranki spokrewniony był Franciszek Sokół, legionista i oficer WP, pracownik administracji państwowej w II RP i pełnomocnik Rządu w Gdyni. Nazwisko Michała Sokoła widnieje na tabliczce memoratywnej na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu.

W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 69; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 583 (inf. i fot.); E. Michocki, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Sokół Michał Józef (lat 22) podchorąży piechoty*. „Korso”. R. 1995, nr 33, s. 5; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; J. Witek, *Biogramy*. W: *Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 482-483

Tobiasz Michał (1891-1940)

absolwent gimnazjum w Mielcu, ppłk sł. stałej WP

Urodził się 9 VIII 1891 r. w Mielcu, jako syn Jana i Marii z Trybulek. Uczęszczał do Gimnazjum w Mielcu, gdzie w 1913 r. zdał maturę, jako przyszły zawód wybierając medycyną. Jako uczeń angażował się w działalność drużyny skautowej, w klubie sportowym oraz niepodległościową, m.in. w „Kole Meraka”, „Organizacji Armii Polskiej” i w organizacji „Przebojem”. Posługiwał się pseudonimem

Włodzimierz Gąsiewski

„Wisłocki”. Po maturze podjął studia lekarskie w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W ich trakcie wstąpił do organizacji akademickiej „Znicz” i do drużyn strzeleckich. Gdy wybuchła I wojna światowa przerwał naukę i 1 VII 1914 r. wstąpił do c.k. armii. Prawdopodobnie już w sierpniu tego roku został podoficerem, a wojnę zakończył 30 X 1918 r. prawdopodobnie w randze porucznika. Jeszcze przed oficjalnym odzyskaniem niepodległości przez Polskę, 1 XI 1918 r. w stacji sanitarnej w Suchej, wstąpił do Wojska Polskiego i jako oficer dostał przydział do kadry medycznej. 23 I 1919 r. służąc w Stacji Zbornej Chorych w Boguminie dostał się do niewoli czeskiej, skąd zwolniono go 21 lutego tego samego roku. Z dniem 1 VI 1919 r. był już kapitanem, służąc w 9 batalionie sanitarnym. Jesienią tego roku prawdopodobnie wstąpił ponownie na studia w Krakowie. Przerwał je znów i w 1920 r. wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej, jako lekarz 16 p.p., następnie w 18 pułku ułanów oraz 20 pp., gdzie był lekarzem batalionu oraz w 18 pułku ułanów i 20 p.p. Po zakończeniu wojny wrócił na Uniwersytet Jagielloński, na Wydział Lekarski i w 1925 r. uzyskał dyplom lekarski, specjalizując się w chorobach wewnętrznych. Jako lekarz oficer praktykował w szpitalu wojskowym w Cieszynie, a następnie w 63 p.p. w Toruniu, 25 pułku ułanów w Prużanach na stanowisku nieetatowym podlekarza, w 5 dywizjonie samochodowym w Krakowie i w 3 p.p. Legionów w Jarosławiu. Następnie objął stanowisko starszego ordynatora w 10. Szpitalu Okręgowym w Przemyślu. W 1928 r. był lekarzem w 1 pułku czołgów i wkrótce potem został starszym lekarzem w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. Według starszeństwa na dzień 1 I 1931 r. był już w stopniu majora w Centrum Wyszkożenia Kawalerii. Prawdopodobnie w 1934 r. przeniesiono go do 57 pp. W Poznaniu, zaś 30 IV 1938 r. objął stanowisko lekarza w 7 Szpitalu Okręgowym, jako rezerwa personalna szefa sanitarnego Dowództwa Okręgu Korpusu VII w Poznaniu. Był żonaty z Lucyną z Matejków, miał córki Annę i Irenę.

Prawdopodobnie brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. i w nieznanych okolicznościach dostał się do niewoli sowieckiej. Został uwięziony w obozie w Kozielsku skąd pisał do żony i otrzymał od niej odpowiedź wysłaną z Choszczówka pod Warszawą. Z Kozielska mjr Michał Tobiasz prawdopodobnie został wywieziony VI transportem wysłanym 9 IV 1940 r. i zamordowany przez NKWD w Katyniu. Wiosną 1943 r. po ekshumacji grobów w Katyniu został

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

zidentyfikowany przez ekipę Polskiego Czerwonego Krzyża – Nr 012 (lekarz, major) przy szczątkach znaleziono list od żony mieszkającej w Choszczówku pod Warszawą. O identyfikacji poinformowała też „Gazeta Lwowska” z 26 IV 1943 r. Majora Tobiasza wspominał też w londyńskich „Wiadomościach Polskich, ocalały z Kozielska Witold Okuniewicz. Za zasługi otrzymał odznaczenia: Medal Niepodległości (30 X 1931), Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921, Medal dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości, brązowy Medal za Długoletnią Służbę. Pod koniec 1938 r. na wniosek komendanta poznańskiego Szpitala Okręgowego został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Na cmentarzu w Katyniu znajduje się poświęcona mu tablica memoratywna.

AGiLM, *Katalog klasy Ia roku szkolnego 1905/1906*. Sygn. 1.1.01, k. 37; CAW, KZ 13-378, MN 30 X 1931; W. Gaśiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 69; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 645; *Katyń. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 251; J. Krężel, *Dzieje skautingu – harcerstwa w Mielcu...*, s. 59, 506; E. Michocki, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Tobiasz Michał (lat 48) major służby zdrowia służby stałej. „Korso”*. R. 1995, nr 22, s. 5; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; *Rocznik oficerski 1924...*, s. 1067, 1087; *Rocznik oficerski 1932...*, s. 326; J. Skrzypczak, *Na drodze do wolności...*, s. 95, 127, 148, 268 (inf. i fot.); *Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1912/1913...*, s. 84; J. Witek, *Biogramy...*, s. 482-483; tenże, *Encyklopedia miasta Mielca*, T. 3. Mielec 2009, s. 101-102;

Wagner Zdzisław Ludwik (1891-1940)

profesor Gimnazjum w Mielcu, por. rezerwy WP

Urodził się 29 (według niektórych źródeł – 18 lub 19) VIII 1891 r. w Jarosławiu, jako syn Leopolda i Honoraty z domu Jawor. Ukończył Gimnazjum w Podgórzu k. Krakowa, gdzie w 1910 r. zdał maturę, po której był słuchaczem wykładów z historii sztuki i archeologii na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Był członkiem „Sokoła”. W 1914 r. wstąpił do Legionów i prawdopodobnie był żołnierzem POW. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. służył już w Wojsku Polskim i brał udział w wojnie polsko-sowieckiej. Według listy starszeństwa z 1 VI 1919 r. był podporucznikiem rezerwy piechoty Wojska Polskiego z przydziałem do 12 p.p. i podlegał pod PKU Dębica, wchodząc

Włodzimierz Gąsiewski

w skład oficerskiej kadry okręgowej nr 5. W 1920 r. służył przy sztabie 1 DP. Należał do kadry Okręgu Korpusu i taki status utrzymał do lat 30. Po wojnie polsko-bolszewickiej ukończył Szkołę Artystyczno-Przemysłową w Krakowie oraz studia na Wydziale Humanistycznym UJ. Od 1 września 1923 r. pracował jako nauczyciel Państwowego Gimnazjum im. St. Konarskiego w Mielcu, gdzie przez kolejne lata awansował. W 1926 r. ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie. Uczył rysunku, zajęć praktycznych oraz prowadził warsztaty szkolne. Był członkiem zarządu i sekretarzem Towarzystwa Szkoły Ludowej i był współzałożycielem Seminarium Nauczycielskiego Żeńskiego, w którym również w latach 1924-1934 był nauczycielem. Działał także w zarządzie Koła TNSW. Malował obrazy, m.in. o tematyce religijnej. Do 2009 r. kilka z nich wisiało w kaplicy pw. Stanisława Kostki, funkcjonującej przy przedwojennej bursie gimnazjalnej. Działał aktywnie w wielu organizacjach szkolnych, społecznych i patriotycznych, m.in. „Sokole”, Związku Strzeleckim. W latach 1931-1933 udzielał się w Kole Przyjaciół Harcerstwa, a rozkazem Komendy Chorągwi Harcerzy w Krakowie z 10 V 1933 r. mianowano go pełniącym obowiązki hufcowego i pełnił tę funkcję do 22 X 1935 r. W tym czasie według projektu prof. Wagnera wykonano sztandar hufca ZHP w Mielcu. Od 25 II 1930 r. do 27 II 1931 r. był sekretarzem mieleckiego Zarządu Powiatowego Związku Strzeleckiego.

Nie wiadomo w jakich okolicznościach znalazł się we wrześniu 1939 r. na terenach wschodnich Rzeczypospolitej, tam aresztowany przez Sowieców i osadzony w obozie w Kozielsku, o czym pisze w liście do swojej rodziny również uwięziony tam Kazimierz Schab gimnazjalny uczeń prof. Wagnera. Nazwisko Zdzisława Wagnera figuruje na liście wywozowej Nr 036/4 z „16” kwietnia 1940 r. Został wywieziony z obozu prawdopodobnie XIV transportem wysłanym 21 kwietnia 1940 r. i zamordowany przez NKWD w Katyniu – poz. 94 (nr sprawy - ?945; pierwsza cyfra nie została odczytana). Podczas ekshumacji zwłok wiosną 1943 r. p.por. Wagner nie został zidentyfikowany. Według mieleckiego badacza zbrodni katyńskiej, Zdzisław Ludwik Wagner powinien być zidentyfikowany z nr 0903, tj. ciała niezidentyfikowanego podporucznika, przy którym znaleziono pugilares z monogramem, fotografię z dedykacją: „Kochanemu koledze – Władek – Kozielsk 7.12.39” (*Leutnant. Geldbörse mit Monogramm, 1 Foto mit Widmung: „Dem lieben Kameraden Wladek”, Kozielsk 7. 12. 39.*). Według E. Michockiego jest niemal pewne, że znalezione zdjęcie jest pamiątką z obozu kozielskiego od Władysława Kawy,

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

wieloletniego kolegi z pracy w Mielcu. Zdzisław Wagner prawdopodobnie posiadał Krzyż Walecznych i Order Wojskowy Virtuti Militari V klasy, przyznany za działalność w POW. 15 III 1937 r. Komitet Krzyża i Medalu Niepodległości odrzucił wniosek o nadanie tego odznaczenia. Profesor mieleckiego gimnazjum był żonaty z Zofią z Tomanków i bezdzietny. Jego żona wyjechała z Mielca, żyła w opuszczeniu i po wojnie zmarła na dworcu w Bochni. Losy rodziny Wagnerów są tym bardziej tragiczne, że również w Katyniu zginął jego brat Marian², a więźniem obozu w Starobielsku był jego kolejny brat – Tadeusz³, zamordowany w Charkowie.

Amtliche Material zum Massenmord von Katyn..., s. 190; CAW, AP 2285; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 69; *Katyńska księga cmentarna...*, (inf. i fot.) s. 664; *Katyn. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 192; M. Maciąga, *Gimnazjum mieleckie w dwudziestoleciu międzywojennym...*, s. 44; E. Michocki *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Wagner Zdzisław Ludwik (lat 48) podporucznik rezerwy. „Korso”*. R. 1995, nr 37, s. 5; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; *Rocznik oficerski 1923*. Warszawa 1923, s. 159, 553; *Rocznik oficerski 1924...*, s. 151, 491; *Rocznik oficerski rezerw 1934...*, s. 32, 914; J. Witek, *Biogramy...*, s. 485.

² **Wagner Marian**. Porucznik rezerwy. Urodził się 15 XII 1894 r. w Jarosławiu, jako syn Leopolda i Honoraty z Jaworów. Miał wykształcenie uniwersyteckie. Był żołnierzem Legionów Polskich, według listy starszeństwa mianowany 1 VI 1919 r. podporucznikiem i przydzielony do kadry Okręgu Korpusu I. Po wyjściu z wojska był nadkomisarzem Policji Państwowej w Nowym Sączu, Łowiczu i Warszawie. W 1939 r. wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony do Katynia (Lista Wywózowa 040/2 z 20 IV 1940) i tam zamordowany. Był żonaty, miał syna Jerzego, brata Zdzisława, który również zginął w Katyniu i Tadeusza, który zginął w Starobielsku. Por. CAW, *Tajny Dz. Pers. 1936*, nr 2; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 663;

³ **Wagner Tadeusz**. Kapitan administracji. Urodził się 16 IV 1900 r. w Brzesku, pow. Bocheński, jako syn Leopolda i Honoraty z Jaworów. W Wojsku Polskim służył od 1918 r. jako ochotnik 11 p.p. Uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Po wojnie ukończył Oficerską Szkołę Intendencji. 1 XII 1920 r. awansowany na porucznika. Dalszą służbę pełnił m.in. w Okręgowym Zakładzie Gospodarczym nr 10, Rejonowym Zakładzie Gospodarczym Skierniewice, Szefostwie Intendencji Dowództwa Okręgu Korpusu (DOK) IV i 28 p.p. W 1936 r. awansowany do stopnia kapitana. W 1939 r. w Szefostwie Intendencji IV DOK IV. Wzięty do niewoli przez Sowieców. Zamordowany w Starobielsku. Był odznaczony Krzyżem Zasługi i Medalem Niepodległości. Por. *Charków. Księga cmentarna*. Warszawa 2003, s. 577; CAW, AP 1407; *Katyńska księga cmentarna...*, s. 663; T. Kryśka-Karski, *Materiały do historii Wojska Polskiego*; *Rocznik Oficerski 1924...*; *Rocznik Oficerski 1932...*;

Włodzimierz Gąsiewski

Wanatowicz Bolesław Piotr (1913-1940)

uczeń Gimnazjum w Mielcu, por. śl. stałej WP

Urodził się 22 II 1913 r. w Mielcu, jako syn Stanisława i Wiktorii z Kowalskich. W latach 1923-1928 odbywał naukę w Państwowym Gimnazjum im. S. Konarskiego w Mielcu, którą przerwał w klasie IV i wstąpił do Korpusu Kadetów nr 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego we Lwowie. W maju 1933 r. zdał maturę typu matematyczno-przyrodniczego, a następnie od 16 VI 1933 r. do 30 IX 1934 r. odbył kurs unitarnych w Szkole Podchorążych Piechoty, skąd w stopniu kaprała podchorążego skierowano go do Szkoły Podchorążych Zawodowych Kawalerii w Grudziądzu, gdzie szkolił się od 1 X 1934 – do 15 X 1936 r. Naukę ukończył z dobrą oceną uzyskując stopień podporucznika kawalerii Wojska Polskiego. Po promocji oficerskiej otrzymał przydział do 25. pułku ułanów w Prużanie, jako dowódca 1 plutonu w I szwadronie. Wraz ze swoim pułkiem w 1938 r. uczestniczył w zajęciu Zaolzia. 23 III 1939 r. w wyniku częściowej mobilizacji armii, jego pułk przemieścił się koleją w okolice Sierpca, gdzie następowała koncentracja Nowogródzkiej Brygady Kawalerii gen. Władysława Andersa. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. szlak bojowy jego pułku przebiegał przez Działdowo, Lidzbark Warmiński, Płock, Wyszogród - Czerwińsk (3/4 września), Modlin, Rembertów, Mińsk Mazowiecki, Garwolin, Ryki - Knurów (15 września), Rejowiec – Wojsławice – Dąbrowa, Tomaszów Lubelski, Krasnobród, Płazy (24 września), aż do rozbicia pułku w rejonie Sambora w drodze do granicy węgierskiej. Bolesław Wanatowicz został zatrzymany przez Sowieców w niewyjaśnionych okolicznościach, prawdopodobnie we Lwowie. Został uwięziony w Kozielsku, z którego został wywieziony (prawdopodobnie II transportem wysłanym 4 kwietnia 1940 r. – poz. 32 na liście wywozowej (bez numeru) z „1” IV 1940) i zamordowany przez NKWD w Katyniu. Podczas ekshumacji, którą rozpoczęli Niemcy 29 III 1943 r. zidentyfikowano go na podstawie znalezionej przy zwłokach znaku tożsamości. Na tzw. liście Amtliche Material zum Massenmord von Katyn figureuje (AM) pod nr 1897 z adnotacją: Wanatowicz, Boleslaw, Uniformierter, geb. 1913. Erkennungsmarke. Jego

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

symboliczna mogiła znajduje się na cmentarzu parafialnym w Mielcu przy ul. Sienkiewicza.

Amtliche Material zum Massenmord von Katyn..., s. 218; W. Gąsiewski, *Leksykon Ziemi...*, s. 70; *Katyńska księga cmentarna...* (inf. i fot.), s. 668; *Katyni. Lista ofiar i zaginionych...*, s. 172; E. Michocki, *Katyński słownik biograficzny ziemi mieleckiej. Wanatowicz Bolesław Piotr (lat 27) podporucznik kawalerii służby stałej. „Korso”*. R. 1995, nr 15, s. 5; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci... Правда о Катыни*, <http://katyn.ru>; J. Witek, *Encyklopedia miasta Mielca*. T. 3. Mielec 2009, s. 140;

Welfe Mieczysław (1899-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, doktor nauk lekarskich, kpt. rezerwy WP

Urodził się 20 III 1899 r. w Kolbuszowej, jako syn Henryka i Władysławy z Kramarzyńskich. Był uczniem mieleckiego Gimnazjum, w klasie III w roku szkolnym 1911/1912 wyróżniony jako uczeń zdolny. W tym samym czasie także do Gimnazjum w Mielcu, chodził jego młodszy o rok brat Tadeusz. Mieczysław Welfe maturę zdał 21-23 maja 1917 r. i uzyskał świadectwo dojrzałości. Jako uczeń gimnazjum od 1917 r. pełnił też służbę wojskową. W 1919 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Sanitarnej w Warszawie. Według listy starszeństwa z 1 VI 1919 r. był podporucznikiem rezerwy Wojska Polskiego, oficerów sanitarnych. Odbył studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i w 1925 r. otrzymał tytuł doktora wszech nauk lekarskich. W tym samym roku ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Sanitarnej. Był podlekarzem X baonu sanitarnego, należał do kadry zapasowej 10 szpitala okręgowego i podlegał pod PKU w Sosnowcu. Był też lekarzem wojskowym w 4 Szpitalu Okręgowym w Łodzi. Pracował też jako asystent na UJ oraz jako starszy asystent w Klinice Chirurgicznej. W tym samym czasie był kierownikiem pracowni rentgenologicznej w Szpitalu Okręgowym w Krakowie, studiując w Instytucie Radowym Marii i Piotra Curie w Paryżu. Po ukończeniu kursu specjalistycznego dla oficerów rezerwy i ćwiczeń w Centrum Wyszkolenia Sanitarnego w Warszawie został awansowany na porucznika rezerwy. W latach 1928-1934? pracował w Instytucie Rentgenologicznym Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu, zaś od

Włodzimierz Gąsiewski

1934 r. w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej im. Ignacego Mościckiego w Łodzi. Od 1 I 1935 r. był porucznikiem z przydziałem do kadry 4. Szpitala okręgowego. W 1938 r. otworzył własny gabinet rentgenologiczny. Udzielał się społecznie, m.in. w PSK i Sekcji do Walki z Gruźlicą przy zarządzie Miejskim. Został wyróżniony Medalem za Długoletnią Służbę. Był żonaty z Zofią Kielbińską, miał córkę Zofię i syna Stanisława. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. wraz z 4. łódzkim Szpitalem Okręgowym ewakuował się na Wschód. W nieznanych okolicznościach wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w obozie w miejscowości Gorodok-Monastyr koło Putiwła, i przeniesiony do obozu w Kozielsku, skąd pisał listy do rodziny. Wiosną 1940 r. wywieziony do Katynia (Lista Wywozowa 022/2 z 9 IV 1940 r.) i zamordowany przez NKWD w Katyniu. Jego zwłok nie zidentyfikowano.

IV Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1915/1916. Mielec 1916, s. 60; V Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1916/1917. Mielec 1917, s. 31, 35; Alfabetyczny spis absolwentów szkoły, opr. A. Tychanowicz. W: Księga jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 789; Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu (AGiLM), c.k. Gimnazjum w Mielcu, Katalog z 22 I 1922 r., bs. k. 52; CAW, AP 115; W. Gąsiewski, Leksykon Ziemi Mieleckiej..., s. 70; Katyńska księga cmentarna..., (inf. i fot.) s. 676; E. Michocki, R. Śnieżek, Katyński Apel Pamięci..., Rocznik oficerski 1923..., s. 1182, 1242; Rocznik oficerski rezerw 1934..., s. 222, 800; Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1912. Mielec 1912, s. 49; Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1912/1913. Mielec 1913, s. 31, 35; Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1913/1914. Mielec 1914, s. 31, 35; J. Witek, Encyklopedia miasta Mielca. T. 3. Mielec 2009, s. 148-149.

Weryński Jan Piotr (1897-1940)

absolwent Gimnazjum w Mielcu, doktor prawa, wiceprezydent miasta Lwowa, chor. rezerwy WP

Urodził się 6 II 1897 r. w Mielcu, jako syn Piotra z zawodu szewca i Józefy z domu Jez, która w wykazach szkolnych była jego prawną opiekunką. Przed I wojną światową był uczniem c.k. Gimnazjum w Mielcu, które ukończył, zdając maturę w 1916 r. Działał w organizacjach niepodległościowych. W 1912 r. był współzałożycielem Związku Strzeleckiego w Mielcu, pełniąc funkcję sekretarza jego

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

zarządu. Używał pseudonimu „Oset”. W sierpniu 1914 r. zgłosił się jako ochotnik do służby w piechocie i uznany za zdolnego do skierowania na front, został odesłany na plac zborny w Krakowie. Tam został przydzielony do 2. plutonu („mieleckiego”) dowodzonego przez Franciszka Dubiela, w kompanii por. Bolesławicza VI batalionu 1. p.p., a po reorganizacji – w 3. plutonie I batalionu 2. p.p. Odbył szlak bojowy I Brygady, który wiódł przez: Laski – Brzechów – Krzywopłoty – walki nad Nidą – Konary – Tarłów – walki nad Wyżnicą – Urzędów – Wymysłówek – Babin – Jastków – Ożarów – Kamionka – Wysokie Litewskie – Smolary – Kołki – Stowygrosz – Koszyszcze – walki nad Styrem („Polska Góra”) Kostiuchówka i Stochodem (Dubniaki i Sitowicze). W 1916 r. uczestniczył w walkach na Wołyniu i nad Stochodem, ponownie przydzielony do VI batalionu. Jesienią 1917 r. został czasowo zwolniony ze służby wojskowej, będąc wówczas w stopniu chorążego. Wrócił do Mielca i został przyjęty do pracy w starostwie powiatowym. Zdał również zaległą maturę. Działał też w organizacji POW jako „Stanisław Fałęcki”. W marcu 1918 r. założył oddział wojskowy, a od lipca 1918 r. pełnił funkcję komendanta tej organizacji, która 1 XI 1918 r. opanowała miasto i teren powiatu. Jesienią tego roku był współorganizatorem kompanii asystencyjnej Wojska Polskiego. Był też członkiem Komitetu Obywatelskiego, który stanowiąc przejściowo władzę cywilną na terenie powiatu mieleckiego. Ponownie zgłosił się do służby wojskowej, z której w marcu 1919 r. zwolniono go z powodu choroby. Rozpoczął wówczas pracę w adiutanturze sekcji opieki nad inwalidami MSW przy Szpitalu Chirurgiczno-Ortopedycznym we Lwowie. Studiował też wówczas prawo na Uniwersytecie Lwowskim, uzyskując „z odznaczeniem” w 1923 r. doktorat. Od 1924 r. pracował w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie, m.in. jako referendarz i kierownik oddziału. Był we władzach Obozu Zjednoczenia Narodowego, we Lwowie i okręgu. W 1929 r. uzyskał mianowanie na wiceprezydenta Lwowa, pełniąc tę funkcję do września 1939 r.

W sierpniu przed wybuchem wojny odpowiadał za przygotowanie Lwowa do obrony, wraz z wojewodą Miłkiem doglądając budowy umocnień. Po 17 września 1939 r. w nieznanymi okolicznościach został wzięty do niewoli przez Sowieców i został zamordowany przez NKWD w Bykowni pod Kijowem. Jego nazwisko znajduje się na tzw. Ukrainkiej Liście Katyńskiej, ale miejsce pochówku jest nieznanne. W II RP został wyróżniony odznaczeniami

Włodzimierz Gąsiewski

wojennymi i państwowymi, m.in. Krzyżem Niepodległości. Jego symboliczna tablica nagrobna znajduje się na rodzinnym grobowcu na cmentarzu parafialnym w Mielcu przy ul. Sienkiewicza. Także na tzw. „Ścianie Katyńskiej” przy bazylice św. Mateusza w Mielcu jest umieszczona tabliczka memoratywna z jego nazwiskiem.

Absolwenci 1913-2005. Opr. A. Tychanowicz. W: *Księga Jubileuszowa 100 rocznicy powstania Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005.* Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 552; Archiwum Gimnazjum i Liceum w Mielcu (AGILM), c.k. *Gimnazjum w Mielcu, Katalog z 31 I 1912 r.* Bs., k. 48; CAW, KN 2 VIII 1931, ap. 11349; E. Michocki, R. Śnieżek, *Katyński Apel Pamięci...*; Narodowe Archiwum Cyfrowe. *Zdjęcie Jana Weryńskiego z sierpnia 1935 r.* Sygn. 1-A-3271; J. Skrzypczak, *Na drodze do wolności...*, s. 479-480; *Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. Gimnazjum w Mielcu za rok szkolny 1912/1913...*, 93; J. B. Strzała, *Oni walczyli o niepodległą Polskę...*, s. 32; J. Witek. *Biogramy...*, s. 487; tenże, *Encyklopedia miasta Mielca.* T. 3, s. 150-151; Zasoby Internetu: www.mielec.pl/artprasowy.php?id=1860 *Puls FM* (10 X 2007 r.); <http://www.katedrapolowa.pl/ofiary.php> (31 VIII 2010 r.)

Deptuła Leszek Roman (1953-2010)

absolwent I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu, lekarz weterynarii,
poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej,
zginął w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem 10 IV 2010 r.

Leszek Deptuła jako marszałek województwa podkarpackiego podczas uroczystego otwarcia Cmentarza Orłąt Lwowskich we Lwowie, 24 VI 2005 r.

Włodzimierz Gąsiewski

Leszek Roman Deptuła urodził się 25 II 1953 r. w Żaganiu, jako syn Rocha i Marii z domu Koral. Jego dziadek Franciszek Koral pochodził z Glin Wielkich w gminie Borowa k. Mielca. Natomiast korzenie rodziny ojca – Rocha Deptuły sięgają Mazowsza, okolic Myszynca na Kurpiowszczyźnie. Dziadkowie Leszka Deptuły byli małorolnymi chłopami. Podczas II wojny światowej dziadek Franciszek Koral został wywieziony na tzw. przymusowe roboty do III Rzeszy, z których wrócił do rodzinnych Glin Wielkich w 1945 r. i otrzymał ziemię z reformy rolnej. W 1948 r. jego córka Maria wyjechała na tzw. Ziemie Odzyskane, gdzie poznała przebywającego tam również Rocha Deptułę. Tam też odbył się ich ślub, po czym Deptułowicze zamieszkali w Żaganiu, gdzie na świat przyszła ich córka Bogusława i syn Leszek. Od 1954 r. Maria Deptuła podjęła starania powrotu w rodzinne strony i osiedlenia się w Mielcu. W tym czasie Roch Deptuła otworzył w Żaganiu zakład rzemieślniczy wulkanizacji opon. Od 1956 r. Deptułowicze mieszkali już w Mielcu w domu przy ulicy Pasiecznej, jednak władze miejskie nie pozwoliły na założenie tu zakładu rzemieślniczego, tylko w mieście Tarnobrzegu, do którego Roch Deptuła dojeżdżał aż do swojej śmierci w 1981 r.

Leszek Deptuła ukończył Szkołę Podstawową Nr 1 (potem Nr 2), a następnie Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 im. St. Konarskiego w Mielcu, gdzie w 1973 r. zdał egzamin maturalny. W 1978 r. został absolwentem Akademii Rolniczej w Lublinie na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i od tej pory przez cały czas pracował w jednym zakładzie pracy, tj. w Lecznicy dla Zwierząt w Wadowicach Dolnych, w Gminie Wadowice Górne. Od 1990 r. prowadząc także wolną lekarską praktykę weterynaryjną, którą zakończył z chwilą powołania go na Marszałka Województwa Podkarpackiego w 2002 r. działał w samorządzie zawodowym, który miał i ma swoje miejsce w odnowie Rzeczypospolitej, najpierw jako członek Zarządu Małopolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, a po zmianie województwa - podkarpackiej, gdzie był wiceprezesem. Przez dwie kadencje, w latach 1991-1999 był prezesem Okręgowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego Małopolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej z siedzibą w Tarnowie. Zasiadał też w Krajowym Sądzie Lekarsko-Weterynaryjnym w Warszawie, którego był wiceprezesem.

Od początku dorosłego życia związany był też z ruchem ludowym, co wynikało z zainteresowań zawodowych oraz z faktu, że był agrarystą z przekonania. Uważał, że czyste środowisko naturalne i zdrowa żywność to podstawy egzystencji człowieka. W 1979 r. wstąpił do ZSL. Przechodził niemal wszystkie szczeble hierarchii politycznej. Przez dwie kadencje, w latach 1990-1999, był wiceprezesem Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stronnictwa Ludowego w Tarnowie, a po utworzeniu powiatu mieleckiego w 1999 r. został prezesem Zarządu Powiatowego PSL w Mielcu oraz wiceprezesem Zarządu Wojewódzkiego PSL województwa

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

podkarpackiego. Od 1997 roku wielokrotnie uczestniczył jako delegat w Kongresach PSL. 8 listopada 2008 r. wybrany na członka Rady Naczelnej PSL. Jego wzorcami były idee i myśli Witosa z Wierchosławic, gdyż z racji zamieszkania działał także w poprzednim województwie tarnowskim. Dla uczczenia pamięci Wincentego Witosa organizował rokrocznie udział mieleckich ludowców w obchodach Zaduszek Witosowskich w Wierchosławicach. Był współinicjatorem odnowienia pomnika i uroczystości upamiętniających ofiary strajków w Dąbrówce Osuchowskiej w gminie Czermin. Przyczynił się także do uczczenia bohaterów I i II wojny światowej, jako współinicjator budowy pomnika Godni Pamięci i Chwały na cmentarzu parafialnym w Gawłuszowicach.

Od wielu lat udzielał się w samorządzie terytorialnym. W latach 1994-1998 był radnym i wiceprzewodniczącym Rady Gminy w Gminie Wadowice Górne. W 2002 r. kandydował na radnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego z ramienia PSL. Nie zdobył wówczas mandatu ale został powołany na funkcję Marszałka Województwa Podkarpackiego, którą pełnił w latach 2002-2006. W 2006 r. został wybrany radnym Sejmiku Województwa Podkarpackiego i podjął pracę w Starostwie Powiatowym w Mielcu na stanowisku dyrektora Wydziału Funduszy, Rozwoju i Promocji Powiatu. Był także m.in. przewodniczącym Rady Rodziców w II Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Mielcu oraz przewodniczącym rady nadzorczej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Dąbrówce Tarnowskiej. 21 października 2007 r. został wybrany posłem do Sejmu RP VI kadencji z ramienia PSL. Głosowało na niego 6688 wyborców. 10 IV 2010 r. podczas pełnienia obowiązków służbowych posła RP zginął tragicznie w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem, kilkanaście kilometrów od Katynia. Wraz nim zginął Lech Kaczyński z małżonką Marią, Ryszard Kaczorowski - ostatni prezydent RP na uchodźstwie oraz inne wybitne osobistości Rzeczypospolitej Polskiej. Razem z załogą 96 osób. Wszyscy udawali się na uroczyste obchody 70 rocznicy zbrodni katyńskiej.

* * *

Leszek Deptuła był jednym z aktywniejszych posłów. Od razu w Sejmie włączył się aktywnie w jego pracę. Należał do kilku komisji i zespołów poselskich, w tym m.in.:

- Komisji do Spraw Unii Europejskiej powołany do składu komisji 26 czerwca 2009 r.; Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych powołanej 15 listopada 2007 r., odwołany ze składu komisji 26 czerwca 2009 r.;
- Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej powołanej 15 listopada 2007 r.;
- Podkomisji Stałej ds. polityki regionalnej, powołanej 23 stycznia 2008 r.;

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

- Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu ustawy zmieniającej ustawę o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego, powołanej 28 lutego 2008 r. i odwołanej 7 maja 2008 r.;
- Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia senackich projektów ustaw o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o samorządzie powiatowym, powołanej 7 maja 2008 r. i odwołanej 11 czerwca 2008 r.;
- Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o pracownikach samorządowych, powołanej 4 września 2008 r. i odwołanej 9 października 2008 r.;
- Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, powołanej 20 listopada 2008 r. i odwołanej 2 grudnia 2008 r.;
- Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, powołanej 7 stycznia 2009 r.;
- Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy, powołanej 11 lutego 2009 r.;
- Parlamentarnego Zespołu ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego od 25 lipca 2008 r.;
- Parlamentarnego Zespołu ds. Ratownictwa Górskiego i Wodnego od 15 listopada 2007 r., pełniąc funkcję wiceprzewodniczącego;
- Parlamentarnego Zespołu Strażaków, od 6 grudnia 2007 r.

Był też od 11 września 2009 r. wiceprzewodniczącym komisji śledczej „ds. nacisków”. Jej pełna nazwa to: Komisja Śledcza do zbadania sprawy zarzutu nielegalnego wywierania wpływu przez członków Rady Ministrów, Komendanta Głównego Policji, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na funkcjonariuszy Policji, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, prokuratorów i osoby pełniące funkcje w organach wymiaru sprawiedliwości w celu wymuszenia przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków w związku z postępowaniami karnymi oraz czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi w sprawach z udziałem lub przeciwko członkom Rady Ministrów, posłom na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i dziennikarzom, w okresie od 31 października 2005 roku do 16 listopada 2007 roku.

Włodzimierz Gąsiewski

- Był autorem i współautorem 14 interpelacji poselskich, w tym:
- Interpelacja nr 134 do ministra rozwoju regionalnego w sprawie realizacji Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013”. Warszawa, dnia 29 listopada 2007 r.
  - Interpelacja nr 241 do prezesa Rady Ministrów w sprawie potrzeby wniesienia kasacji na korzyść Wincentego Witosa, Hermana Libermana, Norberta Barlickiego, Stanisława Dubois, Mieczysława Mastka, Adama Pragiera, Adama Ciołkosza, Władysława Kiernika, Kazimierza Bagińskiego, Józefa Putka - skazanych wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 stycznia 1932 r. sygn. akt L. VII. I K 421/31, zatwierdzonym przez Sąd Apelacyjny w Warszawie i więzionych w Twierdzy Brzeskiej. Poseł Stanisław Żelichowski oraz grupa posłów (w grupie tej znalazł się także poseł Leszek Deptuła). Warszawa, dnia 30 listopada 2007 r.
  - Interpelacja nr 606 do ministra rozwoju regionalnego w sprawie braku dokumentu dotyczącego ładu przestrzennego, jakim jest „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”. Warszawa, dnia 10 stycznia 2008 r.
  - Interpelacja nr 1569 do ministra infrastruktury w sprawie problemów, jakie napotykają organy rejestrujące pojazdy sprowadzone do Polski z pozostałych państw Unii Europejskiej. Mielec, dnia 27 lutego 2008 r.
  - Interpelacja nr 7484 do ministra gospodarki w sprawie wsparcia polskich przedsiębiorstw dotkniętych światowym kryzysem i ewentualnej nowelizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych Mielec, dnia 21 stycznia 2009 r.
  - Interpelacja nr 7963 do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie problemów, jakie napotykają tzw. lokalne grupy działania przy realizacji projektów z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Mielec, dnia 9 lutego 2009 r.
  - Interpelacja nr 8968 do ministra środowiska w sprawie tzw. opłat środowiskowych uiszczanych przez przedsiębiorców. Mielec, dnia 30 marca 2009 r.
  - Interpelacja nr 9062 do ministra rozwoju regionalnego w sprawie koncepcji przyszłości obszarów wiejskich w Polsce. Warszawa, dnia 16 marca 2009 r.
  - Interpelacja nr 9207 do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie kryterium wielkości gospodarstwa rolnego, które musi być spełnione, aby młody rolnik mógł skorzystać z funduszy Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Mielec, dnia 22 kwietnia 2009 r.
  - Interpelacja nr 9063 do ministra rozwoju regionalnego w sprawie monitorowania i ewaluacji instrumentów (programów) wdrażanych na obszarach wiejskich. Warszawa, dnia 5 maja 2009 r.
  - Interpelacja nr 9461 do ministra środowiska w sprawie szkód, jakie wyrządzają

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

wilki i bobry, oraz potrzeby opracowania planu przesiedlania lub odławiania tych zwierząt. Mielec 6 maja 2009 r.

- Interpelacja nr 10187 do ministra finansów w sprawie zwrotu przez powiaty nadpłaty za wydawane karty pojazdu. Mielec, dnia 24 czerwca 2009 r.
- Interpelacja nr 11151 do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie doprecyzowania przepisów o dopłatach w ramach wsparcia specjalnego do produkowanego surowca tytoniowego w latach 2010-2013. Mielec, dnia 25 sierpnia 2009 r.
- Interpelacja nr 15430 w sprawie bezpiecznego dostępu do leków oraz zagrożeń dla aptek i aptekarzy. Mielec 29-03-2010.

Podczas obrad Sejmu głos zabierał 120 razy, złożył 11 zapytań, 4 pytania w sprawach bieżących oraz 4 oświadczenia poselskie. Leszek Deptuła podczas swojej działalności społecznej i politycznej wspierał wiele lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich inicjatyw.

W okresie jego funkcjonowania jako Marszałka dokonano remontu drogi Mielec-Nagnajów, który kosztował ok. 38 mln zł i rozwiązał problem tego bardzo ważnego ciągu komunikacyjnego. Także w wielu gminach powiatu mieleckiego realizowano inwestycje drogowe. Z budżetu Marszałka była współfinansowana wewnętrzna obwodnica miasta Mielca oraz remonty dróg w Wadowicach Górnych, w Padwi, w Tuszowie Narodowym, w Radomyślu Wielkim, a także most w Przecławiu, do którego przyczyniło się wiele innych osób i instytucji.

Także dzięki decyzji Leszka Deptuły jako Marszałka Województwa Podkarpackiego zostało w Mielcu utworzone, przy współpracy z samorządem miejskim - Kolegium Języków Obcych, a podobne decyzje wskutek działań Zarządu Województwa Podkarpackiego powstały także w Dębicy i w Ropczycach, co było spowodowane brakami m.in. nauczycieli języków obcych. Także za kadencji Marszałka Deptuły szpital w Mielcu uzyskał ponad 12 mln dotacji na dokończenie inwestycji z kontraktu wojewódzkiego, co z wielu względów nie było łatwym zadaniem. Także przy wsparciu Leszka Deptuły wyremontowano dwa mieleckie licea: I LO im. St. Konarskiego, które w 2005 r. obchodziło swoje 100-lecie i II LO im. Mikołaja Kopernika. Przy współudziale Marszałka wykonano też remont Rynku, budowę oczyszczalni ścieków oraz Izby Pamięci „Sokoła” w Radomyślu Wielkim. Dokonano też remontu szkoły w Borowej, wewnętrznego układu komunikacyjnego i kanalizacji w Padwi Narodowej i wiele innych przedsięwzięć. Leszek Deptuła jako Marszałek Województwa Podkarpackiego pozostawił takie zapisy w dokumentach strategicznych województwa, które spowodowały, że w Mielcu trwają duże inwestycje, przede wszystkim z zakresu infrastruktury drogowej. Został zaplanowany też remont drogi Mielec-Kolbuszowa. Zaplanowano też odbywający się właśnie remont wiaduktu, który po latach tego wymaga, jak również remont

Włodzimierz Gąsiewski

drogi Mielec-Dębica, a także ulicy Wolności w Mielcu. Są to olbrzymie zadania na kwotę ok. 300 mln zł, które zostały wpisane do strategicznych dokumentów województwa podkarpackiego i są realizowane w bieżących latach.

Leszek Deptuła w uznaniu zasług otrzymał m.in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi, Honorową Odznakę „Meritus” za zasługi dla Samorządu Lekarsko-Weterynaryjnego, Srebrną i Złotą Odznakę Akademii Rolniczej w Lublinie i Odznakę „Zasłużony dla Rolnictwa”, Złoty Medal Za Zasługi dla Pożarnictwa, Złota Koniczynka Polskiego Stronnictwa Ludowego, Srebrna i Złota Odznaka Akademickich Zespołów Sportowych (AZS), Srebrna odznaka „Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej”.

Leszek Deptuła pozostawił w żałobie żonę Joannę - mgr biologii, nauczycielkę w Gimnazjum Publicznym w Wadowicach Górnych, dwóch synów - Tomasa biotechnologa pracującego w firmie farmaceutycznej i Michała studenta Wydziału Prawa UMCS w Lublinie, oraz matkę i siostrę.

Procedury i uroczystości związane z pogrzebem tragicznie zmarłego Leszka Deptuły trwały kilka dni. Trumny z ciałami ofiar spod smoleńskiego lasu zostały przewiezione do Moskwy, gdzie przybyła także najbliższa rodzina Leszka Deptuły. Następnie trumny dotarły samolotem do Warszawy, gdzie powracających do kraju zmarłych przywitał premier Donald Tusk. Potem w kondukcje żałobnym przewieziono je na warszawski Torwar i pięć dni po katastrofie, wieczorem 15 kwietnia trumna z ciałem ś.p. Leszka Deptuły została przywieziona do Mielca, do najbardziej okazałej sali w mieście - „Sali Królewskiej”, która zresztą nie po raz pierwszy w swej 100 letniej historii przyjęła funkcję sakralną i domu żałobnego. Tam została wyłożona księga kondolencyjna i stanęły warty honorowe. Przez pięć dni Mielec, powiat mielecki i całe Podkarpacie żegnało swojego byłego radnego Rady Gminy Wadowice Górne, byłego Marszałka i radnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego i swojego posła na Sejm Rzeczypospolitej.

W przeddzień Jego pogrzebu, 19 kwietnia, w Jego kościele parafialnym pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu odbyła się msza Św. celebrowana przez biskupa ordynariusza diecezji tarnowskiej, ks. dr Wiktora Skworca, który w swojej homilii łączył się w żalu i bólu z rodziną i bliskimi zmarłego, wspominając dobre uczynki zmarłego, którego znał osobiście, w tym dla Kościoła Katolickiego w Polsce i diecezji tarnowskiej, w tym Jego starania o przywrócenie święta państwowego Trzech Króli.

20 kwietnia 2010 r. był dniem pogrzebu i ostatecznego pożegnania Leszka Deptuły. Spod „Sali Królewskiej” odprowadzali go m.in. Marszałek Województwa Podkarpackiego Zygmunt Cholewiński oraz Wojewoda Podkarpacki Mirosław Karapyta. W tymże samym kościele parafialnym na mieleckim Osiedlu oraz

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Warta honorowa przed trumną ś.p. Leszka Deptuły w Sali Królewskiej w Mielcu (fot. W. Gąsiewski)

Włodzimierz Gąsiewski

na placu przykościelnym zebrało się kilka tysięcy osób. Przed i za trumną szła rodzina - żona, dwaj synowie, matka i siostra zmarłego, szły władze różnych szczebli z wicepremierem Waldemarem Pawlakiem na czele. Była też kompania reprezentacyjna 21 Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa i kompania reprezentacyjna Państwowej Straży Pożarnej. Żałobne marsze grała Orkiestra Dęta z Dobrynia pod batutą Edwarda Guzika i śpiewał Chór I LO w Mielcu pod dyrekcją Pawła Lisa.

Mszę Św. żałobną koncelebrował ordynariusz diecezji rzeszowskiej ks. bp Kazimierz Górny, a kazanie wygłosił ksiądz biskup pomocniczy diecezji tarnowskiej Wiesław Lechowicz. Obydwaj biskupi w swoich słowach niezwykle ciepło mówili o zmarłym i Jego zasługach. Jeszcze w kościele pożegnał go także Waldemar Pawlak, który powiedział m.in. *„Nie rzucim ziemi skąd nasz ród, tak nam dopomóż Bóg” - takim ideałom wierny był zmarły Leszek Deptuła*. Wicepremier Pawlak podziękował także rodzinie zmarłego za to, że wspierała Go w realizacji tych ideałów i tym samym wybaczała jego częstą nieobecność. Także przemawiając w mieleckiej świątyni Starosta Mielecki Andrzej Chrabąszcz przypomniał drogę życiową Leszka Deptuły i jego zasługi dla Powiatu Mieleckiego, mówiąc m.in.: *„Leszku, wróciłeś z ostatniej podróży na Ziemię Mielecką, wróciłeś okryty płaczem najbliższych, naszym żalem i żałobą narodową. Odchodzisz na wieczną wartę, okryty chwałą i wieczną pamięcią.”*

Starosta Mielecki wspominał też drogę życiową Leszka Deptuły, wyliczając jego liczne zasługi mówiąc m.in.: *Pod jego kierownictwem powstała prężnie działająca organizacja Stronnictwa skupiająca ludowców z gmin wchodzących w skład Powiatu Mieleckiego z odrodzonymi kołami wiejskimi. Dla uczczenia pamięci tak cenionego przez Niego Wincentego Witosy, wielce zasłużonego działacza politycznego, społeczno - gospodarczego i samorządowego organizował co roczny udział mieleckich ludowców w obchodach Zaduszek Witosowskich w Wierchosławicach. To dzięki jego zaangażowaniu w budowę pomnika w Dąbrówce Osuchowskiej, upamiętnienia doczekały się ofiary Strajków Chłopskich z 1937 roku. Przyczynił się także istotnie do uczczenia pamięci bohaterów I i II Wojny Światowej Ziemi Mieleckiej jako współinicjator pomnika wybudowanego na cmentarzu parafialnym w Gawłuszowicach pod wezwaniem „Godni Pamięci i Chwały”.*

Rozumiejąc wartość symboli dla kontynuacji chlubnych tradycji ludowych inspirował lokalne środowiska ludowe stronnictwa do podkreślenia ich tożsamości we własnych sztandarach. W naszej pamięci na zawsze pozostaną wypowiedane na uroczystościach ich nadawania i poświęcenia znamienne jego słowa: - „Niech sztandar ten ogromadza najlepsze Córy i Synów Ruchu Ludowego”.

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Wniesienie trumny z ciałem ś.p. Leszka Deptuły do kościoła parafialnego p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu. Z portretem Stanisław Bik. Na czele od prawej Janusz Chodorowski - prezydent Mielca i Ryszard Wolanin - burmistrz Przecławia. Trumnę niosą wójtowie gmin powiatu mieleckiego (fot. W. Gąsiewski)

Włodzimierz Gąsiewski

Dziś te sztandary - składają Ci Kolego Leszku ostatni pokłon.

Rodzina ludowców Powiatu Mieleckiego żegnając swojego wielkiego przywódcę zapewnia o swojej głębokiej wdzięczności i wiecznej pamięci parafrazując słowa wieszczą „jeżeli kiedyś zapomnimy o Tobie, to ty Panie Boże zapomnij o nas”.

Związany zawodowo i społecznie ze środowiskiem wiejskim Leszek Deptuła aktywnie wspierał działalność jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych sam będąc członkiem OSP.

(...) Niezbadane wyroki Opatrzności sprawiły, że w dniu 10 kwietnia w trakcie służby dla Kraju odszedł poświadczając swoją postawą to, w co głęboko wierzył. Przed planowaną wizytą w Katyniu mówił: „to będzie dla mnie honor złożyć hołd wymordowanym Polskim Oficerom, których symbolem jest Katyń i Las Katyński”.

W swoim blogu internetowym pisał:

„Zbrodnia Katyńska ze względu na jej ideologiczne umotywowanie względami klasowymi, narodowymi oraz jej masowość jest dla mnie zbrodnią ludobójstwa - zbrodnią przeciwko ludzkości. Dlatego ta ohydna zbrodnia nigdy nie może ulec przedawnieniu. Nigdy, jako Polak nie zgodzę się na odrzucanie przez Rosję tej historycznej prawdy i czynienie wielu przeszkód do ostatecznego ujawnienia wszystkich okoliczności tej potwornej zbrodni. Nie ukrywam, że wizyta ta będzie dla mnie ogromnym przeżyciem, że będę mógł pochylić głowę przed Krzyżem Katyńskim

Poczty sztandarowe mieleckich szkół średnich uczestniczące w pogrzebie ś.p. Leszka Deptuły, w tym z I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu. Pierwszy z prawej Janusz Świętoń – dyrektor I LO w Mielcu (fot. W. Gąsiewski)

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

i w swoim sercu połączyć się z wszystkimi, których w jakikolwiek sposób dotknęła ta zbrodnia. Wśród ofiar tej zbrodni znajdują się również oficerowie związani z Ziemią Mielecką.”

Któż wtedy mógł przypuścić, że okolice Katynia po raz wtóry staną się miejscem narodowego dramatu? Ze właśnie tam zostaną dopisane kolejne tragiczne karty polskiej historii.

Szanowny Pośle na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej !

Wybitny Synu Ziemi Mieleckiej !

Leszku – Drogi Kolego i Przyjacielu!

Byłeś wielkim patriotą, wiernym do końca naczelnym ideom Wincentego Witosa głoszącym, że „ Polska musi trwać wiecznie”, że prawo i wolność są największym skarbem narodu” . Tak często je nam cytowałeś dodając od siebie, że „Nie ma cudownej recepty na sukces. Nie ma drogi na skróty. Sukces można osiągnąć tylko przez ciężką wytrwałą pracę”.

Leszku !

Wróciłeś z ostatniej podróży na Ziemię Mielecką.

Wróciłeś okryty płaczem najbliższych, naszym żalem i narodową żalobą.

Odchodzisz na wieczną wartę okryty chwałą i wdzięczną pamięcią!

- Ty, jak mało kto, tak dobrze rozumiałeś potrzeby naszych samorządów,*
- rozumiałeś konieczność tworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości naszego Regionu,*
  - współtworzyłeś ideę „Doliny Lotniczej”,*
  - zachęcałeś zewnętrznych inwestorów do przedsięwzięć gospodarczych na terenie Podkarpacia,*
  - pomagałeś w uruchomieniu wielu ważnych inwestycji drogowych,*
  - angażowałeś się w rozwój mieleckiego szkolnictwa zawodowego,*
  - mobilizowałeś do podejmowania projektów umożliwiających maksymalne pozyskiwanie pomocowych środków unijnych,*
  - wspierałeś starania o budowę zabezpieczeń przeciwpowodziowych chroniących tereny powiatu zagrożone klęską powodzi,*
  - przyczyniłeś się do imponującego rozwoju i modernizacji mieleckiego Szpitala Powiatowego, będącego chlubną wizytówką powiatu i województwa, do utworzenia w nim Oddziału Neurochirurgii, a także w przyszłości Oddziału Chirurgii Naczyniowej. Pomogłeś w wyposażeniu Szpitala w Tomograf Komputerowy,*
  - szanowałeś tradycje narodowe,*
  - wykazywałeś ogromną troskę o stan zabytkowych obiektów kulturalnych i obiektów kultu religijnego, przyczyniając się do przywrócenia im dawnej świetności.*

Złożenie trumny z ciałem ś.p. Leszka Deptuły do grobu na cmentarzu komunalnym w Mielcu. Nad trumną m.in. rodzina zmarłego oraz najwyższe władze centralne i wojewódzkie, w tym m.in. Waldemar Pawlak - premier Rządu RP i prezes Naczelnego Komitetu PSL (fot. Damian Gąsiewski)

Nie sposób wymienić wszystkie Twoje dokonania. Byłeś wszędzie tam, gdzie Cię potrzebowano. Umiałeś bez trudu nawiązywać kontakty i zjednywać sobie ludzi, cenileś przyjaźń i zdobywałeś przyjaciół, zarażałeś pasją i wiarą, że niemożliwe może stać się możliwe.

Żegnamy Cię Leszku, jako Człowieka wielkiego serca, otwartego na ludzi, nie bojącego się podejmować także decyzje niepopularne, jeśli byłeś przekonany o ich słuszności. Człowieka broniącego swoich racji, otwartego jednocześnie na argumenty innych, zdolnego do kompromisu.

Drogi Leszku!

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci Twój życzliwy uśmiech, życiowy optymizm, pogoda ducha, dobroć i troska o innych.

Wypowiedane dziś słowa nie zostały sformułowane jedynie na użytek i dla uświetnienia ostatniego pożegnania. My docenialiśmy Ciebie w codziennych kontaktach, wielokrotnie kierowaliśmy pod Twoim adresem proste słowa wdzięczności za cenne odpowiedzi, wskazówki i rady, szczerze dziękowaliśmy Ci za okazywaną konkretną pomoc w rozwiązywaniu problemów, za życzliwość i wszelkie inne dobro. Wszędzie gdzie się znalazłeś umiałeś nas szlachetnie reprezentować, a teraz my żegnamy Cię najgodniej, jak potrafimy. Nie tylko z powinności obywatelskiej, ale przede wszystkim i z potrzeby serca pełniliśmy kilkudniową wartę przy Twojej trumnie wierząc poecie, że „kto zmagą się ze światem, zginąć musi w czasie, by żyć w wieczności”.

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

Chcemy kontynuować Twoje dzieła i przesłania!

Żegnając Cię w imieniu samorządu powiatowego, Prezydenta i Rady Miasta Mielca, Burmistrzów oraz Rad Radomyśla Wielkiego i Przeclawia, Wójtów i Rad Gmin: Borowa, Czermin, Gawłuszowice, Mielec, Padew Narodowa, Tuszów Narodowy i Wadowice Górne, działaczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oraz społeczeństwa Powiatu pragnę zapewnić, że nasze serca, myśli i modlitwy są z Tobą.

Niech Nasza Mielecka Ziemia, którą tak bardzo ukochałeś, dla której pracowałeś przez całe życie, przyjmie Cię do siebie i otuli jak matka najlepszego syna!

Szanownej Małżonce, Synom i Matce drogiego Zmarłego składamy wyrazy głębokiego współczucia i żalu.

Na mieleckim cmentarzu komunalnym wygłoszono jeszcze 10 przemówień, kompania WP oddała salwę honorową, złożono wieńce i kwiaty.

Archiwum rodzinne wdowy po Leszku Deptule - Joanny Krasowskiej-Deptuły, *Zdjęcie strony z paszportu Leszka Deptuły znalezionym przy zmarłym podczas katastrofy pod Smoleńskiem 10 IV 2010 r., jako dowód rzeczowy nr 266/2, zwrócony przez władze rosyjskie Joannie Krasowskiej-Deptule*. Fot. W. Gąsiewski. Wierchowiny k. Mielca 10 IX 2010 r.; K. Babiarz, *Leszek Deptuła 1953-2010*. „Korso” Wyd. Specj. z 21 IV 2010 r., s. 8, tenże, *Pierwszy „szyty” marszałka Deptuły*. „Wieści Regionalne”. R. 2004, nr 11, s. 1, 5; W. Gąsiewski, *Dla dobra województwa. Rozmowa z Leszkiem Deptułą Marszałkiem Województwa Podkarpackiego*. „Wieści Regionalne”. R. 2003, nr 8, s. 1, 2; tenże, *Idźcie śmiało w przyszłość... Rozmowa z Leszkiem Deptułą prezesem Zarządu Powiatowego PSL w Mielcu*. „Wieści Regionalne”. R. 2001, nr 4, s. 6; tenże, *Leszek Deptuła. Głosujmy na swoich*. „Wieści Regionalne”. R. 2007, nr 9, s. 3; [tenże]; *Leszek Deptuła - czas na zmiany*. „Magazyn Prasowy Strefa”. R. 2001, nr 13, s. 3; [tenże], *Leszek Deptuła, kandydat na posła do Sejmu RP z listy wyborczej Polskiego Stronnictwa Ludowego*. „Magazyn Prasowy Strefa”. R. 2001, nr 14, s. 3; tenże, *Leszek Roman Deptuła*. „Nadwisłocze”. R. 2010, nr 2, s. 22-24; *Leszek Roman Deptuła*. „Wieści Regionalne”. R. 2010, nr 4, s. 5; tenże, *Marszałek na premierze*. „Szopka Nadwiślańska w Borowej”. „Wieści Regionalne”. R. 2003, nr 2, s. 1, 8; tenże, *Między samorządem a polityką. Rozmowa z Leszkiem Deptułą – posłem na Sejm RP z ramienia PSL*. „Wieści Regionalne”. R. 2008, nr 12, s. 3; tenże, *Pogrzeb posła*. „Nadwisłocze”. R. 2010, nr 2, s. 16-21; tenże, *Pogrzeb posła*. „Wieści Regionalne”. R. 2010, nr 4, s. 4; tenże, *Potrzebny jest skuteczny poseł*. „Wieści Regionalne”. R. 2007, nr 10, s. 2; tenże, *Z potencjałem nie tylko dla Ziemi Mieleckiej. Rozmowa z Leszkiem Deptułą – dyrektorem Wydziału Funduszy, Rozwoju i Promocji Powiatu Mieleckiego...* „Wieści Regionalne”. R. 2007, nr 8, s. 3; *Przemówienie Andrzeja Chrabąszcza – Starosty Powiatowego w Mielcu podczas pogrzebu Leszka Deptuły 20 IV 2010 r.*, zapis. cyfr. zb. wł.; *Relacja ustna Bogusławy Boyen, siostry Leszka Deptuły*. Zapis cyfr. zb. wł. Mielec 10 IX 2010 r.; J. Witek, *Biogramy*. W: *Księga Jubileuszowa 100 rocznicy powstania Gimnazjum i Liceum w Mielcu 1905-2005*. Red. J. Skrzypczak. Mielec 2005, s. 389; www.leszek-deptula.pl; www.sejm.gov.pl

Spis treści:

Wstęp	4
But Wincenty	8
Ciołkosz Jan	9
Cisowski Ludwik	14
Fusek Józef Mieczysław	15
Kania Antoni	15
Kawa Władysław	16
Krempa Władysław Michał	19
Lubaska Marian Jan	19
Malinowski Edmund Paweł	21
Mazur Stanisław	22
Midura Stanisław Franciszek	26
Pękalski Marian	28
Pociej Marian	28
Rusek Tadeusz Feliks	29
Schab Kazimierz Stefan	30
Seiler Jan Edward	32
Sokół Michał	34
Tobiasz Michał	35
Wagner Zdzisław Ludwik	37
Wanatowicz Bolesław Piotr	40
Welfe Mieczysław	41
Weryński Jan	42
Deptuła Leszek Roman	45

Niektóre publikacje autorstwa Włodzimierza Gąsiewskiego - stan z początku roku 2019:

Scenariusz Kabaretu „Chwila” pt. „Dzwony”, pod pseudonimem Andrzej Hetman. Ocenzurowany maszynopis z poprawkami cenzury, opatrzony pieczęcią: „Główny Urząd Kontroli Prasy Publikacji i Widowisk Delegatura w Krakowie”. (26 V 1977).

Jaszczurowe laury. Mielec 1999. Tomik wierszy, laureatów konkursów „O Jaszczurowy Laur” organizowany w Studenckim Centrum Kultury „Pod Jaszczurami”, z lat 1977-78.

Powiat mielecki – przewodnik. Mielec 1999.

Arytmetyka miłości. Mielec 2000. Tomik wierszy erotycznych.

Mieleckie spacery – przewodnik. Mielec 2000.

24 godziny do Golgoty. Mielec 2001. Zbiór opowiadań i reportaży.

Abp Wojciech Ziemia z wadowickiej ziemi... Wadowice Górne 2001.

Listy za Ocean – zbiór wierszy e-book na płycie CD. Mielec 2001.

Art. eco. Mielec 2002. Tomik wierszy ekologicznych.

Przewodnik mielecki. Mielec 2002.

Szopki swojskie. Mielec 2003. Okolicznościowe inscenizacje satyryczne.

Trzy dni później. Mielec 2005. Tryptyk dramatyczny nagrodzony „Złotym Piórem” ZLP Oddział w Rzeszowie za 2005 r.

Leksykon Ziemi Mieleckiej. Mielec 2006.

Tri dana kasnije. (*Trzy dni później*) Tłumaczenie na język serbski. Belgrad 2007.

Od „Łosia” do „Black Hawka” 70 lat przemysłu lotniczego w Mielcu. Mielec 2008.

Gmina Czermin nad Wisłą. Szkic monograficzny. Czermin 2008.

Kapliczka Drogowców Matki Boskiej Częstochowskiej w parafii Trójcy Przenajświętszej w Mielcu przy drodze Mielec-Kolbuszowa. Mielec 2009.

Godni pamięci i chwały. Żołnierze Wojska Polskiego polegli w czasie I i II wojny światowej, wojny polsko-bolszewickiej, partyzanci oraz osoby represjonowane w okresie okupacji niemieckiej i stalinowskiego terroru. Pochowani na cmentarzu parafialnym w Gawłuszowicach lub związani z parafią Gawłuszowice i Ziemią Gawłuszowicką. Gawłuszowice 2009.

Kapliczka Drogowców Matki Boskiej Częstochowskiej w parafii Trójcy Przenajświętszej w Mielcu przy drodze Mielec-Kolbuszowa. Mielec 2009.

Z Ludu i dla ludu... Ks. Feliks Podgórnian (1901-1985, proboszcz Rzędzianowic – jego parafia i parafianie. Mielec 2010. Opracowanie historyczne,
„Mielecka gimnazjalna lista katyńska. Mielec 2010.

W Bogu tylko człowiek tu zwycięża... Działalność religijna, społeczna i patriotyczna ks. dr Adama Kopycińskiego jako proboszcza parafii Gawłuszowice w latach 1893-1914 – przyczynki biograficzne. Gawłuszowice 2010.

Włodzimierz Gąsiewski

Polskie gniazdo. Dwór Przybysz w Izbiskach w dobrach Ossolińskich na Ziemi Mieleckiej, szkic historyczny czasów świetności i upadku. Mielec 2011.

Hohenbach. Kolonia niemiecka Czermina 1783-1944. Czermin 2013.

Blizna fakty i sensacje, niemiecki poligon broni V-1 i V-2 i walka polskiego ruchu oporu. Park Historyczny Blizna w Gminie Ostrów na Podkarpaciu. Mielec 2013.

Leszek Deptuła (1953-2010). Marszałek Województwa Podkarpackiego (2002-2006). Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (2007-2010). Patron Publicznego Gimnazjum w Wadowicach Górnych. Mielec (2014).

Ludzie i miejsca pamięci gminy Mielec. Chorzelów 2015.

Gmina Wadowice Górne historia i współczesność. Wadowice Górne 2016.

Szkic historyczny Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Mielcu 1893-2018. Mielec 2018

Niektóre publikacje Włodzimierza Gąsiewskiego jako współautora lub redaktora

Mielec. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu. Tom III (1994) – współautor artykułu: „Z działalności NSZZ „Solidarność” i stowarzyszeń społecznych po roku 1980”;

Nad Narwią Pułtusi Almanach Poezji’. (1999) zbiór wierszy, autor 10 utworów;

Borowa Mała Ojczyzna. Tom I – wspomnienia (2000) – autor jednego ze wspomnień.

Polacy i Niemcy dalecy i bliscy. Lublin 2001, zbiór opowiadań autorów polskich i niemieckich, autor opowiadania: „Wypędzani i wypędzeni”;

Borowa Mała Ojczyzna. Tom III (2002) – autor rozdziału: „Wrzesień 1939 r. w parafii Borowa”.

Władysław Żurawski – przyczynek do biografii artysty zapomnianego. W: „Księga Jubileuszowa 100 rocznicy Gimnazjum i Liceum w Mielcu” (2005)

40 lat wspólnej obecności. ZLP Rzeszów 1967-2007. Almanach Rzeszowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Rzeszów 2007;

Z podróży na wyspy słowa. Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieleckiej im. Władysława Szafera. Pierwszy Almanach Twórców Grupy Literackiej „Słowo”. Mielec 2007.

Mieleckie Zapiski Rocznik Ziemi Mieleckiej, nr 9-11 - 2006-2008”, nr 12-13. - 2009-2010, nr 14 - 2011; 15-16 - 2012-2013;

Inwentarz archiwum Gimnazjum i I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Konarskiego w Mielcu 1905-2010. Mielec 2010 (redakcja).

Z życliwością przez naukę. W: „Nauczycielowi – uczniowie. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Józefowi Mandziukowi z okazji 70. rocznicy urodzin. Rzeszów 2011.

Mieszkańcy szklanej kuli (hipermarket reality. W: „Artefakty. Mielecki Rocznik Literacki Nr 1. Mielec 2012.

Dawidowe dziedzictwo. W: „Konkret i wyobraźnia” Almanach Związku Literatów Polskich Od-

Mielecka gimnazjalna lista katyńska

dział w Rzeszowie. Rzeszów 2014.

Księga Jubileuszowa 50-lecia Towarzystwa Miłośników Ziemi Mieleckiej im. Władysława Szafera w Mielcu 1964-2014. Mielec 2014. Redakcja.

Sprawozdanie dyrekcji I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Konarskiego w Mielcu za lata 2010-2015. Wydanie jubileuszowe z okazji 110-lecia 1905-2015. Mielec 2015. Współredakcja.

Eksplorator regionalny – mielecki, podkarpacki, ogólnopolski i globalny (historia, sztuka, kultura, nauka). T. I, 2016. Mielec 2016. Redakcja.

„*Nadwisłocze*” *Rocznik Społeczno-Kulturalny* nr 46-47/2015-2016. Redakcja

Z cyklu „Kresowe i galicyjskie cmentarze [smętarze]. W: „Z księgi życia”. Almanach poezji autorów zrzeszonych w Oddziale ZLP w Rzeszowie. Rzeszów 2017.

Sceny filmowe i życiowe – dzieciństwo na gapę w Kinie „Narew”. W: „Deskrypcje” Almanach prozy autorów zrzeszonych w Oddziale ZLP w Rzeszowie. Rzeszów 2017.

Ponadto redaktor Naczelny Kwartalnika „Nadwisłocze”, 43 numery w latach 2004-2015 oraz autor ponad 1000 artykułów naukowych, publicystycznych, wywiadów, reportaży, wierszy i opowiadań publikowanych od 1989 r. m.in. w czasopismach: „Głos Mielecki”, „Korso”, „Więści z Gminy”, „Więści Regionalne”, „Wizjer Regionalny”, „Super Nowości” oraz w roczniku naukowym „Studia Regionalne”.

Twórczość fotograficzna - publikacje i udział w wystawach

Wiesław Wiącek, *Za bramą wiecznej ciszy.* Borowa 1992, autor 47 zdjęć w publikacji;

„*Pamiętki kolonizacji niemieckiej w okolicach Mielca*”. Kwiecień 2000 r. Dni Kultury Niemieckiej zorganizowane przez Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu, Autorską wystawą fotograficzną pt. , która spotkała się z dużym zainteresowaniem, a jej fragmenty i wypowiedź autora zostały zaprezentowane w TVP Rzeszów. Wystawa ta prezentowana była także w Ośrodku Kultury Gminy Tuszów Narodowy z siedzibą w Grochowem i w Bibliotece Ośrodka Kultury gminy Mielec z/s w Chorzelowie oraz ponownie w TVP Rzeszów w audycji z cyklu „Rzeszowska karta historii”.

„*Mielecjana – Mielec i Ziemia Mielecka w Sztuce*”. *Antykwariat Galeria Mielecjana-Galicjana.* Mielec, ul. Mickiewicza 7 (2001-2010); ul. Jana III Sobieskiego (2011 -).

„*Romskie wakacje*”. Udział w Wystawie zbiorowej Klubu Środowisk Twórczych Towarzystwa Miłośników Ziemi Mieleckiej. Samorządowe Centrum Kultury 7-30 marzec 2006; Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie 18-30 kwiecień 2006.

„*Katolickie twarze Białorusi*” - plon podróży na Białoruś 2008 r. – wystawa fotograficzna Parafia Trójcy Przenajświętszej w Mielcu (marzec 2009). Wystawa fotograficzna Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Rzeszowie Filia w Mielcu. Czerwiec-sierpień 2009.

„*Mieleckie zaufki*” zdjęcia na wystawie zbiorowej z okazji 35-lecie Klubu Środowisk Twórczych TMZM. Wrzesień 2016.

Włodzimierz Gąsiewski - dr nauk humanistycznych w zakresie historii, ur. 27 V 1953 r. w Pułtusku na Mazowszu. Mieszkaniec Mielca. Magister pedagogiki WSP Kraków (1978). Studia Podyplomowe na Wydziale Dziennikarstwa UJ w Krakowie (2003). Studia doktoranckie na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2005-2008). Nauczyciel dyplomowany (Szkoła Podstawowa w Borowej 1979-1986 i I Liceum Ogólnokształcące w Mielcu-od 1986 r. Nauczyciel akademicki (Politechnika Rzeszowska, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna

w Łodzi - Zakopane, Tarnów - 2009-2011).

Na początku lat 90. założyciel niezależnej prasy lokalnej: *Więści Regionalnych* (1990) i *Tygodnika Mieleckiego „Korso”* (1991). Od 2004 r. jest wydawcą i redaktorem naczelnym kwartalnika/rocznika „*Nadwiślocze*”. Wydał także m.in. rocznik naukowy „*Studia Regionalne*” (2007-2010) oraz rocznik „*Eksplorator Regionalny*” (2016). Od 2001 r. członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej Oddział w Rzeszowie, a od 2002 r. w Związku Literatów Polskich.

Debiutował w 1977-78 r. jako poeta w konkursach „*O Jaszczurów Laur*” w Studenckim Centrum Kultury „*Pod Jaszczurami*” w Krakowie oraz jako autor scenariuszy kabaretowych i tekstów piosenek otrzymując nagrody i wyróżnienia. W 1978 r. jako kierownik klubu studenckiego „*Bakałarz*” w Krakowie był współlaureatem Ogólnopolskiego Konkursu Klubów Studenckich „*Czerwonej Róży*”. Był wyróżniony za studencką działalność kulturalną. W 1992 r. dostał wyróżnienie w Konkursie Nowojorskiego Instytutu na rzecz Demokracji w Europie Wschodniej IDEE dla Niezależnej Prasy Lokalnej, a 1994 r. w kolejnej edycji tego konkursu otrzymał nagrodę II kategorii w kraju. Na Międzynarodowych Targach Mieleckich (1999) za przewodnik „*Powiat Mielecki Przewodnik*” otrzymał wyróżnienie. W 2002 r. został uhonorowany w konkursie dziennikarskim „*Polacy i Niemcy w Europie*” i w tym samym roku otrzymał Nagrodę Marszałka Województwa Podkarpackiego za szczególne osiągnięcia w twórczości artystycznej i ochronie dóbr kultury. W 2003 r. był laureatem w konkursie dla dziennikarzy pt. „*Zrozumieć powódź*”, W 2006 r. został wyróżniony Nagrodą Ministra Kultury – Odznaka Zasłużony Działacz Kultury i w tym samym roku otrzymał „*Złote Pióro*” Związku Literatów Polskich Oddział w Rzeszowie za tryptyk dramatyczny „*Trzy dni później*”. W 2008 r. został uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego medalem „*Gloria Artis - Zasłużony Kulturze*”. Kolejne „*Złote Pióro*” ZLP O/Rzeszów otrzymał w 2008 r. jako wydawca *Kwartalnika „Nadwiślocze”*. W 2009 r. został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przyznany przez Prezydenta RP. W tym samym roku za działalność dziennikarską i kulturalną otrzymał Nagrodę Starosty Powiatu Mieleckiego i Wyróżnienie Prezydenta Miasta. W 2010 r. był nominowany przez mielecki *Tygodnik Regionalny „Korso”* do tytułu „*Mielczanina Roku*”. W 2012 r. Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Rzeszowie nadał mu tytuł Honorowego „*Wiarusa*” Podkarpackiego Wojska, a w 2013 r. Starosta Mielecki tytuł „*Nauczyciela Twórcy Sukcesu*”. W 2015 r. został uhonorowany Złotą Odznaką Jubileuszową 50-lecia Towarzystwa Miłośników Ziemi Mieleckiej. Jest autorem i współautorem ponad 60 publikacji poetyckich, prozy i historycznych, oraz ponad tysiąc artykułów prasowych.